

Jaargang 73 | December 2017 | nr. 12

Statistisch Bulletin

Inhoud

1. Arbeid en sociale zekerheid	3
Indexcijfers cao-lonen en contractuele loonkosten	3
Ontwikkeling cao-lonen en contractuele loonkosten (procentuele mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder)	5
Weer meer werkenden	7
Werkloze beroepsbevolking	9
2. Bevolking	10
I. Bevolking, stand en dynamiek	10
II. Levendgeborenen naar legitimiteit en rangnummer (uit de moeder)	11
III. Overledenen naar leeftijd en geslacht	12
IV. Buitenlandse migratie naar geboorteland	13
V. Buitenlandse migratie naar geboorteland	15
3. Industrie en energie	17
Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid (2010=100), maandgegevens	17
Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties	17
4. Inkomen en bestedingen	18
Vertrouwen consument in november onveranderd positief	18
Consumentenconjunctuonderzoek	19
5. Internationale handel	20
Internationale handel in goederen	20
I. Internationale handel in goederen	20
II. Internationale handel in goederen	20
III. Invoerwaarde van goederen per land	21
IV. Uitvoerwaarde van goederen per land	22
V. Invoerwaarde per goederensoort	24
VI. Uitvoerwaarde per goederensoort	25
6. Macro-economie	27
Spaartegoeden	27
7. Prijzen	27
Consumentenprijzen in oktober 1,3 procent hoger	27
I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2015=100)	28
II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2015=100)	29
III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid (2015=100)	30
IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2015=100)	30
Prijsindexcijfers Grond-, weg- en waterbouw (GWW), 2010=100	31
Nieuwbouwwoningen; inputprijsindex bouwkosten 2010=100	31
Producentenprijsindexcijfers van de afzet van de nijverheid per sectie, 2010=100	32
Producentenprijsindexcijfers van de afzet van de nijverheid per afdeling, 2010=100	32
Verklaring van tekens	35
Colofon	35

Meer recente gegevens

Het Statistisch Bulletin biedt cijfers over slechts een beperkt aantal onderwerpen. In onze databank StatLine staan gegevens van alle beschikbaar gekomen CBS-statistieken. U vindt daar ook een overzicht van statistieken waarvan de cijfers de laatste zeven dagen zijn geactualiseerd.

1. Arbeid en sociale zekerheid

Indexcijfers cao-lonen en contractuele loonkosten

(11)

Sbi-code	2016		2017*											
	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen														
2010=100														
Totaal	01-99	108,5	108,5	109,2	109,3	109,3	109,4	109,4	109,5	110,0	110,2	110,2	110,3	110,3
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		108,9	108,9	109,6	109,7	109,7	109,9	109,9	109,9	110,4	110,7	110,7	110,8	110,8
Gesubsidieerde sector		107,8	107,8	108,6	108,6	108,6	108,6	108,6	108,7	109,8	109,8	109,8	110,0	110,1
Overheid		107,9	107,9	108,5	108,5	108,5	108,5	108,5	108,5	108,5	108,9	108,9	108,9	108,9
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	108,5	108,5	109,8	109,8	109,8	109,9	109,9	109,9	110,3	110,3	110,3	110,3	110,3
Industrie	10-33	110,4	110,4	111,1	111,1	111,2	111,4	111,4	111,6	111,8	112,5	112,5	112,6	112,6
Energievoorziening	35	107,6	107,6	108,2	108,2	108,2	108,2	108,2	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	112,7	112,7	112,9	112,9	112,9	112,9	112,9	112,9	114,6	114,6	114,6	114,6	114,6
Bouwnijverheid	41-43	109,8	109,8	110,5	110,5	110,5	110,5	110,4	110,4	110,9	111,7	111,7	111,8	111,8
Handel	45-47	107,5	107,5	108,1	108,2	108,3	108,6	108,6	108,6	109,0	109,2	109,2	109,4	109,5
Vervoer en opslag	49-53	110,3	110,3	111,0	111,0	111,4	111,4	111,5	111,5	112,4	112,4	112,4	112,4	112,4
Horeca	55-56	108,2	108,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8
Informatie en communicatie	58-63	109,1	109,1	110,4	110,4	110,7	110,8	110,8	110,8	110,8	110,8	110,8	110,8	111,0
Financiële dienstverlening	64-66	107,0	107,0	108,2	108,2	108,2	108,4	108,6	108,6	108,6	108,6	108,7	108,8	108,8
Verhuur en handel van onroerend goed	68	107,8	107,8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specialistische zakelijke diensten	69-75	107,3	107,3	108,2	108,2	108,2	108,3	108,3	108,3	108,6	108,6	108,6	108,6	108,9
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	109,3	109,3	109,6	109,6	109,6	109,6	109,6	109,6	111,3	111,3	111,3	111,3	111,3
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	106,9	106,9	108,2	108,2	108,2	108,2	108,2	108,2	108,3	108,7	108,7	108,7	108,7
Onderwijs	85	108,9	108,9	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	.	.
Gezondheids- en welzijnzorg	86-88	108,9	108,9	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	110,5	110,7	110,8	111,0	111,0
Cultuur, sport en recreatie	90-93	107,2	107,2	108,5	108,5	108,5	108,5	108,5	108,5	108,6	108,6	108,6	108,8	108,8
Overige dienstverlening	94-96	109,2	109,2	109,5	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	108,4	108,4	109,0	109,1	109,1	109,2	109,2	109,3	109,8	110,0	110,0	110,1	110,1
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		108,6	108,6	109,2	109,3	109,3	109,5	109,5	109,6	110,1	110,3	110,3	110,4	110,4
Gesubsidieerde sector		108,5	108,5	109,1	109,1	109,1	109,2	109,2	109,2	110,4	110,4	110,4	110,5	110,7
Overheid		107,9	107,9	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,7	108,7	108,7	108,7
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	108,4	108,4	109,9	109,9	109,9	109,9	109,9	109,9	110,4	110,4	110,4	110,4	110,4
Industrie	10-33	109,8	109,8	110,6	110,7	110,7	110,9	111,0	111,2	111,4	112,1	112,1	112,2	112,2
Energievoorziening	35	107,6	107,6	108,1	108,1	108,1	108,1	108,1	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9	108,9
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	111,9	111,9	112,1	112,1	112,1	112,1	112,1	112,1	113,8	113,8	113,8	113,8	113,8
Bouwnijverheid	41-43	109,0	109,0	109,9	109,9	109,9	109,9	109,8	109,8	110,3	111,2	111,2	111,2	111,2
Handel	45-47	107,4	107,4	108,0	108,1	108,2	108,5	108,5	108,5	109,0	109,1	109,1	109,3	109,4
Vervoer en opslag	49-53	110,0	110,0	110,7	110,7	111,1	111,2	111,2	111,2	112,1	112,1	112,1	112,1	112,1
Horeca	55-56	108,2	108,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8
Informatie en communicatie	58-63	108,1	108,1	109,4	109,4	109,7	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8	110,0
Financiële dienstverlening	64-66	106,1	106,1	106,8	106,8	106,8	106,9	107,1	107,1	107,1	107,1	107,2	107,3	107,3
Verhuur en handel van onroerend goed	68	108,7	108,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Indexcijfers cao-lonen en contractuele loonkosten (slot)

(11)

Sbi-code	2016		2017*											
	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
2010=100														
Specialistische zakelijke diensten	69-75	107,4	107,4	108,3	108,3	108,3	108,4	108,4	108,4	108,8	108,8	108,8	108,8	109,0
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	109,1	109,1	109,5	109,5	109,5	109,5	109,5	109,5	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	106,8	106,8	107,8	107,8	107,8	107,8	107,8	107,8	107,9	108,3	108,3	108,3	108,3
Onderwijs	85	108,9	108,9	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	108,7	.	.
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	109,6	109,6	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8	109,8	109,9	111,1	111,3	111,4	111,6
Cultuur, sport en recreatie	90-93	107,0	107,0	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,3	108,4	108,4	108,4	108,6	108,6
Overige dienstverlening	94-96	109,2	109,2	109,5	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	110,0	110,0	111,0	111,0	111,1	111,2	111,2	111,2	111,7	112,0	112,0	112,1	112,1
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		110,4	110,4	111,2	111,2	111,3	111,5	111,5	111,5	112,1	112,3	112,3	112,4	112,4
Gesubsidieerde sector		110,0	110,0	110,5	110,5	110,5	110,5	110,5	110,6	111,8	111,8	111,8	111,9	112,1
Overheid		108,7	108,7	110,6	110,6	110,6	110,6	110,6	110,6	110,7	111,0	111,0	111,0	111,0
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	109,7	109,7	111,1	111,1	111,1	111,1	111,1	111,1	111,6	111,6	111,6	111,6	111,6
Industrie	10-33	111,0	111,0	112,0	112,0	112,1	112,3	112,3	112,5	112,7	113,4	113,5	113,5	113,5
Energievoorziening	35	109,1	109,1	110,2	110,2	110,2	110,2	110,2	111,0	111,0	111,0	111,0	111,0	111,0
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	113,1	113,1	114,0	114,0	114,0	114,0	114,0	114,0	115,7	115,7	115,7	115,7	115,7
Bouwnijverheid	41-43	111,7	111,7	112,3	112,3	112,3	112,4	112,2	112,2	112,8	113,7	113,7	113,8	113,8
Handel	45-47	109,6	109,6	110,4	110,5	110,5	110,9	110,9	110,9	111,4	111,5	111,5	111,8	111,9
Vervoer en opslag	49-53	111,9	111,9	113,0	113,0	113,4	113,5	113,5	113,5	114,4	114,4	114,4	114,5	114,5
Horeca	55-56	109,9	109,9	110,5	110,5	110,5	110,5	110,5	110,5	111,1	111,1	111,1	111,1	111,1
Informatie en communicatie	58-63	108,5	108,5	110,8	110,8	111,1	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,4
Financiële dienstverlening	64-66	111,2	111,2	112,8	112,8	112,8	113,0	113,2	113,2	113,2	113,2	113,3	113,4	113,4
Verhuur en handel van onroerend goed	68	106,7	106,7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specialistische zakelijke diensten	69-75	107,9	107,9	109,1	109,2	109,2	109,3	109,3	109,3	109,6	109,6	109,6	109,6	109,9
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	110,9	110,9	110,5	110,5	110,4	110,4	110,4	110,4	112,1	112,1	112,1	112,1	112,2
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	107,5	107,5	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0	110,0	110,1	110,5	110,5	110,5	110,5
Onderwijs	85	109,9	109,9	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	111,2	.	.
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	111,2	111,2	111,3	111,3	111,2	111,3	111,3	111,4	112,6	112,8	112,9	113,1	113,1
Cultuur, sport en recreatie	90-93	108,2	108,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,2	109,3	109,3	109,3	109,5	109,5
Overige dienstverlening	94-96	112,3	112,3	112,8	113,5	113,5	113,5	113,5	113,5	113,5	113,5	113,5	113,5	113,5

Ontwikkeling cao-lonen en contractuele loonkosten (procentuele mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder)

(11)

	Sbi-code	2017*												
		2013	2014	2015	2016	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov
Cao-lonen per maand inclusief bijzondere beloningen		%												
Totaal	01-99	1,1	1,0	1,4	1,9	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		1,3	1,1	1,2	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,7	1,7	1,7	1,7
Gesubsidieerde sector		1,3	1,1	1,0	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1
Overheid		0,5	0,4	2,4	3,4	1,0	0,9	0,9	0,9	0,6	0,9	0,9	0,9	0,9
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	1,4	1,1	0,9	1,0	2,6	2,7	2,7	2,7	2,5	1,7	1,7	1,7	1,7
Industrie	10-33	1,6	1,7	1,5	1,6	1,8	1,6	1,6	1,7	1,4	2,0	1,9	2,0	2,0
Energievoorziening	35	1,8	0,7	0,8	1,4	1,0	0,6	0,6	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	1,8	1,0	2,6	2,1	1,4	1,4	1,4	1,4	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Bouwnijverheid	41-43	1,3	0,3	1,2	2,8	2,0	2,0	1,9	1,9	1,0	1,7	1,7	1,8	1,8
Handel	45-47	0,9	0,9	0,9	1,5	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,6	1,8	1,9
Vervoer en opslag	49-53	1,8	1,2	1,4	1,9	1,5	1,5	1,5	1,5	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Horeca	55-56	1,4	0,8	1,8	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Informatie en communicatie	58-63	0,6	1,4	1,8	2,3	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7
Financiële dienstverlening	64-66	1,4	1,1	0,7	0,7	1,4	1,5	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7
Verhuur en handel van onroerend goed	68	0,6	-0,3	2,1	2,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specialistische zakelijke diensten	69-75	0,8	0,6	1,5	1,2	1,6	1,6	1,5	1,4	1,5	1,4	1,4	1,2	1,5
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	1,6	0,8	1,1	1,5	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	0,2	0,2	2,1	3,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,7	1,7	1,7	1,7
Onderwijs	85	0,6	0,6	2,6	3,9	0,7	0,4	0,4	0,4	-0,2	-0,2	-0,2	.	.
Gezondheids- en welzijnszorg	86-88	1,5	1,2	1,1	1,5	1,0	0,8	0,8	0,8	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9
Cultuur, sport en recreatie	90-93	0,8	0,9	1,9	1,2	1,9	1,9	1,9	1,9	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Overige dienstverlening	94-96	1,6	1,3	1,4	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	1,2	0,9	1,4	1,8	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	1,6	1,5	1,6	1,6
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		1,3	0,9	1,2	1,6	1,5	1,6	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7
Gesubsidieerde sector		1,4	1,1	1,1	1,4	1,2	1,1	1,1	1,0	1,9	1,9	1,9	1,8	2,0
Overheid		0,4	0,4	2,4	3,4	0,8	0,7	0,7	0,7	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	1,4	1,1	0,9	0,9	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6	1,8	1,8	1,8	1,8
Industrie	10-33	1,6	1,5	1,5	1,5	1,8	1,6	1,7	1,9	1,5	2,2	2,1	2,2	2,2
Energievoorziening	35	1,8	0,7	0,8	1,3	0,9	0,5	0,5	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	1,8	1,0	2,6	2,1	1,4	1,4	1,4	1,4	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Bouwnijverheid	41-43	1,4	0,3	1,2	2,8	2,2	2,1	2,0	2,0	1,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Handel	45-47	0,8	0,9	0,9	1,5	1,6	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,6	1,8	1,9
Vervoer en opslag	49-53	1,7	1,0	1,4	2,0	1,6	1,6	1,6	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Horeca	55-56	1,4	0,8	1,8	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Informatie en communicatie	58-63	0,6	1,3	1,4	1,9	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,8
Financiële dienstverlening	64-66	1,3	0,6	0,7	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1
Verhuur en handel van onroerend goed	68	0,6	-0,3	2,1	2,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specialistische zakelijke diensten	69-75	0,8	0,6	1,3	1,2	1,6	1,6	1,5	1,4	1,5	1,4	1,4	1,3	1,5
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	1,7	0,7	1,1	1,5	1,7	1,7	1,7	1,7	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	0,2	0,2	2,1	3,2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,4	1,4	1,4

Ontwikkeling cao-lonen en contractuele loonkosten (procentuele mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder) (slot)

(11)

Sbi-code	2017*													
	2013	2014	2015	2016	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
	%													
Onderwijs	85	0,6	0,6	2,6	3,9	0,7	0,4	0,4	0,4	-0,2	-0,2	-0,2	.	.
Gezondheids- en welzijnzorg	86-88	1,5	1,3	1,2	1,6	0,9	0,6	0,6	0,7	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8
Cultuur, sport en recreatie	90-93	0,8	0,7	1,9	1,3	1,8	1,8	1,8	1,8	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
Overige dienstverlening	94-96	1,6	1,3	1,4	1,5	1,4	1,2	1,2	1,2	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Contractuele loonkosten per uur inclusief bijzondere beloningen														
Totaal	01-99	1,6	1,3	0,6	2,0	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9
Cao-sector														
Particuliere bedrijven		1,7	1,5	0,6	1,8	1,6	1,6	1,5	1,5	1,7	1,8	1,7	1,8	1,8
Gesubsidieerde sector		1,6	1,4	0,7	1,6	1,1	0,9	0,9	0,9	1,8	1,8	1,8	1,7	1,9
Overheid		1,4	0,4	0,5	3,0	2,7	2,1	2,1	2,1	1,9	2,1	2,1	2,1	2,1
Bedrijfstak														
Landbouw, bosbouw en visserij	01-03	1,7	1,4	0,8	1,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Industrie	10-33	1,6	2,3	1,0	1,7	1,8	1,6	1,6	1,7	1,6	2,3	2,3	2,3	2,3
Energievoorziening	35	1,8	0,6	-0,7	1,9	1,8	1,0	1,0	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Waterbedrijven en afvalbeheer	36-39	1,6	0,9	1,2	2,7	2,4	2,1	2,1	2,1	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Bouwnijverheid	41-43	1,9	2,0	0,9	1,6	2,0	2,1	1,9	1,9	1,1	1,9	1,8	1,9	1,9
Handel	45-47	1,5	1,7	0,1	2,0	1,7	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	1,8	2,0	2,1
Vervoer en opslag	49-53	2,1	1,3	0,8	2,3	1,9	1,8	1,8	1,8	2,2	2,2	2,2	2,3	2,3
Horeca	55-56	2,6	1,5	0,9	2,2	0,6	0,6	0,6	0,6	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Informatie en communicatie	58-63	-0,7	2,4	1,4	1,9	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,7
Financiële dienstverlening	64-66	1,5	1,6	0,9	1,2	1,7	1,9	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Verhuur en handel van onroerend goed	68	0,5	0,5	0,2	0,8	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Specialistische zakelijke diensten	69-75	1,0	0,8	-0,6	1,7	2,1	2,0	1,9	1,8	1,9	1,8	1,8	1,6	1,9
Verhuur en overige zakelijke diensten	77-82	3,6	-1,2	0,8	2,0	0,8	0,8	0,8	0,8	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	84	1,1	0,2	0,3	3,0	2,8	2,4	2,4	2,4	2,4	2,8	2,8	2,8	2,8
Onderwijs	85	1,6	0,5	0,8	3,7	2,5	1,7	1,7	1,7	1,2	1,2	1,2	.	.
Gezondheids- en welzijnzorg	86-88	1,8	1,9	0,7	1,7	0,8	0,6	0,6	0,6	1,5	1,6	1,7	1,7	1,7
Cultuur, sport en recreatie	90-93	1,3	1,3	0,9	1,4	1,6	1,6	1,6	1,6	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Overige dienstverlening	94-96	3,5	1,8	1,4	0,9	1,6	1,3	1,3	1,3	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

Weer meer werkenden

Het aantal 15- tot 75-jarigen met betaald werk is de afgelopen drie maanden met gemiddeld 15 duizend per maand toegenomen. In oktober hadden in deze leeftijdsgroep ruim 8,6 miljoen mensen betaald werk. Bijna 4,3 miljoen mensen hadden om uiteenlopende redenen geen betaald werk. Onder hen waren 404 duizend mensen die aangaven recent naar werk te hebben gezocht en daarvoor ook direct beschikbaar te zijn. Gemiddeld nam hun aantal in de laatste drie maanden af met 11 duizend per maand.

De rest van deze groep niet-werkenden, bijna 3,9 miljoen, bestond uit mensen die niet recent hebben gezocht en/of niet direct voor werk beschikbaar waren. Hun aantal is met gemiddeld 3 duizend per maand toegenomen. UWV registreerde een verdere daling van het aantal WW-uitkeringen naar 343 duizend in oktober.

Werkloosheidsindicator (ILO) daalt naar 4,5 procent

Om de conjuncturele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in verschillende landen te kunnen vergelijken, wordt vaak gebruikgemaakt van de werkloosheidsindicator van de International Labour Organization (ILO). Volgens deze indicator worden mensen van 15 tot 75 jaar zonder betaald werk die hier recent naar hebben gezocht en direct beschikbaar zijn met 'werkloos' aangeduid. In oktober waren er 404 duizend werklozen, oftewel 4,5 procent van de beroepsbevolking. Een maand eerder was het werkloosheidspercentage nog 4,7.

Het werkloosheidscijfer omvat niet iedereen zonder werk die wil werken. Mensen die wel willen werken, maar om wat voor reden dan ook recent niet gezocht hebben, en/of niet direct beschikbaar waren, vallen buiten de werkloosheidsdefinitie van de ILO. Ook mensen die in deeltijd werken en die meer uren willen werken vallen hier buiten. Het CBS beschrijft deze groepen op kwartaalbasis. Ook over het aantal arbeidsuren van mensen met betaald werk publiceert het CBS kwartaalcijfers. Bij het maandcijfer over mensen met betaald werk (de werkzame beroepsbevolking) worden alle werkenden meegeteld, ongeacht het aantal uren dat zij werken.

UWV: aantal WW-uitkeringen daalt verder

Het aantal lopende WW-uitkeringen nam in oktober 2017 met bijna 8 duizend af. Daarmee kwam het aantal WW-uitkeringen eind oktober uit op 343 duizend. Dat aantal is sinds december 2012 niet meer zo laag geweest. Het aantal WW-uitkeringen daalde in oktober vooral onder mensen met bouwberoepen en pedagogische beroepen. Alleen bij de agrarische beroepen zijn er in oktober 7,8 procent meer WW-uitkeringen dan in september. Bij de veranderingen ten opzichte van de vorige maand speelt de invloed van het seizoen een rol: er is minder werk voor agrarische beroepen en juist meer voor pedagogische beroepen.

Ten opzichte van een jaar geleden, oktober 2016, is het aantal WW-uitkeringen met 18,2 procent afgenomen. De daling ten opzichte van vorig jaar is vooral groot in de bouwnijverheid (-41,9 procent) en bij de uitzendbedrijven (-28,5 procent).

Jeugdwerkloosheid lager dan voor de crisis

Met een werkloosheidspercentage van 4,5 is het verschil met het niveau voor de crisis verkleind naar minder dan 1 procentpunt. Precies 9 jaar geleden, eind 2008, bereikte de werkloosheid een laagste punt met 3,6 procent van de beroepsbevolking. De jeugdwerkloosheid is nu voor het eerst wel lager dan voor de crisis. In oktober was het werkloosheidspercentage onder jongeren 7,9. Vlak voor het begin van de crisis was 8,4 procent het laagste niveau.

Het CBS publiceert maandelijks over de omvang van de werkzame en werkloze beroepsbevolking en de niet-beroepsbevolking (ILO-definitie). Hiermee wordt echter niet het totale onbenut arbeidspotentieel beschreven. Behalve werklozen volgens de ILO-indicator worden hiertoe nog andere groepen gerekend. De grootte en samenstelling van deze groepen wordt alleen per kwartaal gepubliceerd. Het totaalbeeld dat hieronder volgt is daarom gebaseerd op de meest recente kwartaalcijfers (derde kwartaal 2017). De ontwikkeling van het totale onbenut arbeidspotentieel hangt sterk samen met de ontwikkeling van de werkloosheid volgens de ILO-definitie.

8,6 miljoen werkenden in derde kwartaal

In het derde kwartaal hadden van de 12,9 miljoen mensen van 15 tot 75 jaar ruim 8,6 miljoen betaald werk en waren er gemiddeld 408 duizend werkloos (ILO-werkloosheidsindicator; niet-seizoengecorrigeerd). Daarvan waren er 153 duizend die twaalf maanden of langer op zoek zijn naar werk. Bijna twee op de drie waren 45 jaar of ouder. Alle werkenden en werklozen samen vormen de beroepsbevolking.

Het andere deel, ruim 3,8 miljoen, behoorde niet tot de beroepsbevolking. Het grootste deel hiervan wil of kan niet werken (3,2 miljoen), bijvoorbeeld vanwege opleiding, zorg, ziekte of hoge leeftijd. Daarnaast waren er in het derde kwartaal 210 duizend mensen die wél willen werken, maar niet recent op zoek én niet direct beschikbaar zijn. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om mensen die een opleiding of studie volgen. Verder zijn er mensen die óf recent hebben gezocht (162 duizend) óf direct beschikbaar zijn voor werk (263 duizend).

Deeltijdwerkers

Niet alleen onder mensen zonder werk is er onbenut arbeidspotentieel. Onder de 4,2 miljoen mensen die in deeltijd werken, waren er in het derde kwartaal ook nog 445 duizend die meer uren willen werken en daarvoor ook direct beschikbaar zijn.

Toelichting

Het CBS publiceert maandelijks volgens de internationale richtlijnen over de beroepsbevolking. De bijbehorende indicatoren, de werkzame en werkloze beroepsbevolking, worden wereldwijd gebruikt om de conjuncturele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt te beschrijven. Daarbij zijn maandcijfers essentieel. Daarnaast publiceert het UWV maandelijks over het aantal WW-uitkeringen. Deze UWV-cijfers over uitkeringen zijn niet één-op-één vergelijkbaar met de indicatoren over de beroepsbevolking.

Werkloze beroepsbevolking¹⁾

(11)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	x 1 000											
2003	375	394	398	378	378	398	369	388	411	415	432	407
2004	470	480	490	476	467	478	431	443	459	467	473	458
2005	512	535	536	505	496	491	452	461	476	478	475	446
2006	478	492	479	436	428	410	376	379	393	398	399	360
2007	405	422	397	359	356	342	325	321	339	344	340	306
2008	355	353	344	325	321	313	283	281	312	315	316	296
2009	349	371	373	370	367	367	361	368	404	410	424	409
2010	467	475	470	442	433	427	410	406	429	425	431	408
2011	454	459	441	420	416	400	401	398	442	458	476	447
2012	511	514	513	511	498	490	495	486	530	539	555	548
2013	615	634	645	634	630	635	642	637	675	679	676	660
2014	716	730	717	694	670	641	626	604	630	634	635	619
2015	674	664	653	635	614	595	580	570	608	617	591	565
2016	603	612	599	587	557	528	517	484	514	510	495	458
2017	509	504	489	471	456	425	413	388	424	407		
Verandering t.o.v. een jaar eerder												
2004	96	86	92	98	89	80	62	55	48	52	41	51
2005	42	55	46	28	29	13	21	18	17	10	2	-12
2006	-34	-43	-58	-68	-68	-81	-76	-82	-83	-79	-77	-85
2007	-74	-70	-82	-78	-72	-68	-51	-57	-53	-55	-59	-54
2008	-50	-70	-52	-34	-35	-29	-43	-40	-28	-29	-24	-10
2009	-5	18	28	45	46	54	79	87	92	95	108	113
2010	117	104	97	72	67	60	49	38	25	15	7	-1
2011	-13	-16	-29	-22	-17	-27	-9	-8	12	32	45	39
2012	57	54	72	91	82	89	94	88	89	82	79	101
2013	104	120	133	123	132	145	148	151	144	140	121	113
2014	101	97	71	59	39	7	-17	-33	-45	-46	-41	-41
2015	-42	-66	-64	-59	-56	-46	-46	-34	-22	-17	-44	-55
2016	-71	-53	-54	-48	-57	-68	-63	-86	-95	-107	-96	-107
2017	-95	-108	-110	-116	-101	-103	-105	-96	-89	-103		
Na verwijdering van seizoeninvloeden												
2003	348	356	368	380	388	394	403	408	413	422	430	439
2004	443	445	455	471	476	478	467	464	465	472	473	486
2005	488	499	499	499	500	491	490	485	484	484	479	476
2006	459	455	444	432	430	413	411	402	398	397	396	388
2007	382	380	364	356	355	349	358	349	347	343	339	334
2008	331	314	312	318	320	319	315	310	316	314	315	321
2009	326	334	342	361	367	374	391	398	408	412	423	434
2010	444	443	440	432	434	434	438	437	433	429	431	433
2011	430	425	413	411	414	409	425	427	442	458	474	473
2012	486	482	487	502	501	502	518	517	530	539	554	572
2013	589	601	619	625	632	648	666	670	675	680	677	687
2014	691	699	692	684	672	656	648	637	630	632	635	643
2015	645	633	626	625	617	611	603	604	609	616	596	588
2016	574	581	574	572	560	550	541	521	510	502	499	482
2017	480	473	463	456	456	446	436	426	422	404		

¹⁾ Werkloze beroepsbevolking van 15–74 jaar.

2. Bevolking

I. Bevolking, stand en dynamiek

(11)

	Levendgeborenen	Overledenen	Buitenlandse migratie		Totale bevolkingsgroei ²⁾	Aantal inwoners aan het einde van het jaar/de maand	Binnenlandse migratie	Binnenge-meentelijk verhuisde personen	Huwelijks-sluitingen ³⁾	Partner-schapsre-gistraties	Echtschei-dingen ⁴⁾
			immigratie	emigratie ¹⁾							
2005	187 910	136 402	92 297	119 725	28 684	16 334 210	642 089	1 009 486	72 263	11 307	31 905
2006	185 057	135 372	101 150	132 470	23 782	16 357 992	652 302	1 025 817	72 369	10 801	31 734
2007	181 336	133 022	116 819	122 576	47 407	16 405 399	646 564	992 616	72 485	10 550	31 983
2008	184 634	135 136	143 516	117 779	80 388	16 485 787	649 253	983 138	75 438	10 842	32 236
2009	184 915	134 235	146 378	111 897	89 202	16 574 989	597 500	900 320	73 477	9 497	30 779
2010	184 397	136 058	154 432	121 351	80 810	16 655 799	589 870	872 364	84 970	.	33 723
2011	180 060	135 741	162 962	133 194	74 549	16 730 348	593 721	865 306	81 517	.	33 755
2012	175 959	140 813	158 374	144 491	49 227	16 779 575	609 859	869 002	79 539	.	34 721
2013	171 341	141 245	164 772	145 669	49 714	16 829 289	614 150	859 018	73 994	.	35 204
2014	175 181	139 223	182 949	147 862	71 437	16 900 726	654 467	908 871	75 696	.	37 232
2015	170 510	147 134	204 615	149 509	78 394	16 979 120	697 605	982 027	77 080	.	36 169
2016	172 520	148 997	230 739	151 545	102 387	17 081 507	767 488	1 023 962	80 955	.	35 371
2015											
januari	14 176	14 955	16 024	13 216	2 029	16 902 755	57 673	81 921	3 215	.	2 961
februari	12 523	13 183	15 306	10 141	4 505	16 907 260	54 148	77 002	3 442	.	2 927
maart	13 597	13 673	13 989	11 238	2 675	16 909 935	55 280	82 315	4 301	.	3 342
april	13 241	12 195	12 792	10 547	3 291	16 913 226	49 110	74 890	4 987	.	2 999
mei	14 345	11 811	10 697	9 583	3 648	16 916 874	47 409	72 541	10 172	.	2 593
juni	14 273	11 138	14 257	13 352	4 040	16 920 914	52 496	80 370	9 841	.	3 168
juli	15 308	11 590	17 251	17 780	3 189	16 924 103	67 016	92 120	7 730	.	3 547
augustus	15 353	11 174	25 795	15 966	14 008	16 938 111	72 853	83 164	8 554	.	3 037
september	15 330	11 250	29 016	13 736	19 360	16 957 471	67 173	86 505	9 878	.	2 911
oktober	14 610	12 235	18 968	11 770	9 573	16 967 044	59 837	85 265	6 127	.	2 869
november	13 852	11 612	16 009	9 828	8 421	16 975 465	54 647	77 872	4 245	.	2 827
december	13 902	12 318	14 511	12 352	3 655	16 979 120	59 963	88 062	4 588	.	2 988
2016											
januari	13 990	13 769	17 415	13 076	4 560	16 983 680	59 002	78 907	3 424	.	3 093
februari	13 342	12 927	19 595	11 680	8 330	16 992 010	60 805	81 097	4 083	.	2 944
maart	14 107	13 697	16 507	11 010	5 907	16 997 917	58 899	84 012	4 220	.	3 115
april	13 823	12 228	14 517	10 498	5 614	17 003 531	56 971	80 162	6 274	.	2 963
mei	14 513	12 223	15 047	9 577	7 760	17 011 291	54 968	78 062	8 301	.	2 903
juni	14 539	11 237	16 662	13 205	6 759	17 018 050	58 532	82 928	11 143	.	3 092
juli	15 683	11 707	17 362	16 714	4 624	17 022 674	71 360	89 527	8 892	.	2 994
augustus	15 603	11 407	31 452	15 780	19 868	17 042 542	80 102	91 330	8 701	.	2 958
september	15 163	11 270	30 085	14 031	19 947	17 062 489	73 608	89 001	10 542	.	2 873
oktober	14 539	12 398	19 489	12 075	9 555	17 072 044	64 283	85 466	6 250	.	2 520
november	13 529	12 333	17 757	11 210	7 743	17 079 787	62 658	86 908	4 522	.	2 918
december	13 689	13 801	14 851	12 689	1 720	17 081 507	66 300	96 562	4 603	.	2 998
2017*											
januari	14 054	15 810	17 580	13 067	2 757	17 084 264	68 036	91 575	4 259	.	3 117
februari	12 536	13 623	19 204	10 877	7 240	17 091 504	64 220	86 947	4 058	.	2 843
maart	13 647	13 049	17 586	10 671	7 513	17 099 017	67 569	97 115	4 724	.	3 220
april	13 360	11 780	13 743	9 506	5 817	17 104 834	55 980	82 495	5 475	.	2 435
mei	14 323	12 307	15 573	10 872	6 717	17 111 551	60 742	90 564	8 588	.	2 922
juni	13 941	11 397	16 185	13 999	4 730	17 116 281	60 538	90 619	9 492	.	3 008
juli	14 988	11 484	18 157	16 924	4 737	17 121 018	73 750	95 235	10 364	.	3 025
augustus	15 401	11 388	30 396	15 571	18 838	17 139 856	80 721	92 775	8 248	.	3 087
september	14 766	11 395	32 991	13 494	22 868	17 162 724	73 987	91 290	11 082	.	2 537
oktober	14 589	11 882	21 559	12 344	11 922	17 174 646	66 605	90 693	6 521	.	2 817

¹⁾ Inclusief saldo administratieve correcties.

²⁾ Inclusief het verschil tussen het officieel vastgestelde en het berekende inwonertal (overige correcties).

³⁾ Vanaf januari 2010 inclusief partnerschapsregistraties.

⁴⁾ Vanaf januari 2010 inclusief ontbinding van partnerschapregistraties.

II. Levendgeborenen naar legitimiteit en rangnummer (uit de moeder)

(11)

	Eerste kinderen	Tweede kinderen	Derde kinderen	Vierde of volgende kinderen	Totaal	waaronder niet-echtelijk	
						totaal	waaronder eerste kinderen
2005	84 928	69 668	23 980	9 334	187 910	65 563	37 963
2006	82 877	69 127	23 680	9 373	185 057	68 575	38 919
2007	81 905	66 842	23 456	9 133	181 336	71 559	40 606
2008	83 335	68 144	24 021	9 134	184 634	76 137	42 838
2009	85 242	66 819	23 810	9 044	184 915	80 036	44 932
2010	85 466	66 412	23 604	8 915	184 397	75 752	42 545
2011	83 538	65 423	22 436	8 663	180 060	75 196	42 014
2012	81 617	64 343	21 616	8 383	175 959	75 030	41 715
2013	79 460	62 905	20 930	8 046	171 341	73 999	41 002
2014	80 744	64 013	21 754	8 670	175 181	77 248	42 202
2015	77 666	62 811	21 588	8 445	170 510	75 291	40 162
2016	78 092	63 287	22 345	8 796	172 520	75 832	39 928
2015							
januari	6 587	5 138	1 775	676	14 176	6 304	3 489
februari	5 804	4 572	1 550	597	12 523	5 626	3 055
maart	6 182	5 062	1 681	672	13 597	5 867	3 117
april	5 855	5 037	1 684	665	13 241	5 847	3 054
mei	6 292	5 463	1 875	715	14 345	6 166	3 168
juni	6 346	5 403	1 856	668	14 273	6 214	3 254
juli	6 937	5 590	2 032	749	15 308	6 690	3 543
augustus	7 033	5 711	1 890	719	15 353	6 791	3 635
september	6 931	5 671	1 972	756	15 330	6 833	3 623
oktober	6 690	5 300	1 863	757	14 610	6 499	3 480
november	6 378	5 061	1 685	728	13 852	6 223	3 288
december	6 631	4 803	1 725	743	13 902	6 231	3 456
2016							
januari	6 394	5 070	1 813	713	13 990	6 324	3 346
februari	6 062	4 893	1 669	718	13 342	5 862	3 120
maart	6 269	5 337	1 827	674	14 107	6 177	3 170
april	6 031	5 228	1 806	758	13 823	5 964	3 082
mei	6 466	5 432	1 901	714	14 513	6 276	3 264
juni	6 419	5 503	1 935	682	14 539	6 344	3 251
juli	7 055	5 798	2 013	817	15 683	6 871	3 541
augustus	7 101	5 708	2 043	751	15 603	6 851	3 657
september	6 845	5 590	1 906	822	15 163	6 731	3 486
oktober	6 706	5 217	1 939	677	14 539	6 345	3 444
november	6 335	4 715	1 786	693	13 529	5 976	3 251
december	6 409	4 796	1 707	777	13 689	6 111	3 316
2017*							
januari	.	.	.	.	14 054	.	.
februari	.	.	.	.	12 536	.	.
maart	.	.	.	.	13 647	.	.
april	.	.	.	.	13 360	.	.
mei	.	.	.	.	14 323	.	.
juni	.	.	.	.	13 941	.	.
juli	.	.	.	.	14 988	.	.
augustus	.	.	.	.	15 401	.	.
september	.	.	.	.	14 766	.	.
oktober	.	.	.	.	14 589	.	.

III. Overledenen naar leeftijd en geslacht

(11)

	0–19 jaar		20–39 jaar		40–59 jaar		60–79 jaar		80–89 jaar		90+ jaar		Totaal		waaronder beneden 1 jaar ¹⁾	
	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v
2005	888	681	1 412	904	8 144	6 078	29 965	20 150	20 404	26 500	5 549	15 727	66 362	70 040	506	422
2006	815	592	1 372	799	7 802	5 857	29 383	19 988	20 418	26 757	5 504	16 085	65 294	70 078	468	352
2007	771	536	1 325	767	7 407	5 598	29 209	19 661	20 428	26 063	5 657	15 600	64 797	68 225	435	301
2008	671	545	1 291	744	7 543	5 642	28 777	19 777	20 843	27 075	5 777	16 451	64 902	70 234	378	320
2009	705	533	1 176	701	7 339	5 556	29 191	19 270	21 156	26 486	5 798	16 324	65 365	68 870	394	317
2010	680	508	1 138	647	7 229	5 514	29 335	19 737	21 217	26 448	6 378	17 227	65 977	70 081	378	317
2011	680	447	1 131	692	7 074	5 590	28 268	19 860	21 495	26 367	6 611	17 526	65 259	70 482	375	279
2012	671	478	1 118	612	7 057	5 484	29 076	20 274	22 435	26 777	7 550	19 281	67 907	72 906	361	288
2013	615	464	1 047	620	6 989	5 189	29 238	20 247	22 594	26 537	7 877	19 828	68 360	72 885	353	292
2014	620	483	1 045	611	6 679	5 118	28 560	20 377	22 245	25 478	7 972	20 035	67 121	72 102	354	276
2015	553	412	1 073	579	6 601	5 089	30 214	21 281	23 650	27 189	8 938	21 555	71 029	76 105	313	248
2016	557	440	1 047	675	6 545	5 200	30 510	21 674	24 312	26 801	9 209	22 027	72 180	76 817	323	274
2015																
januari	50	44	94	45	591	454	2 791	1 931	2 412	2 833	1 119	2 591	7 057	7 898	30	28
februari	45	37	96	46	506	384	2 487	1 770	2 120	2 482	957	2 253	6 211	6 972	23	26
maart	44	44	89	51	571	452	2 717	1 909	2 215	2 510	874	2 197	6 510	7 163	28	27
april	51	28	88	47	552	398	2 468	1 774	1 952	2 185	793	1 859	5 904	6 291	31	17
mei	41	45	77	48	562	445	2 425	1 729	1 921	2 169	677	1 672	5 703	6 108	24	25
juni	54	29	84	42	471	386	2 385	1 676	1 788	2 042	654	1 527	5 436	5 702	31	15
juli	41	32	99	53	562	444	2 428	1 712	1 832	2 161	629	1 597	5 591	5 999	26	22
augustus	43	31	89	47	552	366	2 455	1 657	1 807	2 042	603	1 482	5 549	5 625	30	18
september	42	25	101	47	536	421	2 396	1 696	1 715	2 070	656	1 545	5 446	5 804	17	14
oktober	49	27	92	64	582	440	2 560	1 817	1 962	2 273	697	1 672	5 942	6 293	21	18
november	53	26	92	40	541	441	2 487	1 800	1 877	2 145	624	1 486	5 674	5 938	32	15
december	40	44	72	49	575	458	2 615	1 810	2 049	2 277	655	1 674	6 006	6 312	20	23
2016																
januari	46	39	85	58	567	474	2 745	1 864	2 325	2 389	966	2 211	6 734	7 035	21	23
februari	39	32	98	60	532	419	2 612	1 876	2 089	2 305	826	2 039	6 196	6 731	25	19
maart	50	38	99	52	631	483	2 741	1 934	2 196	2 420	924	2 129	6 641	7 056	32	19
april	48	39	68	56	495	424	2 473	1 778	1 970	2 206	818	1 853	5 872	6 356	28	25
mei	39	35	90	59	525	415	2 402	1 765	1 991	2 222	777	1 903	5 824	6 399	24	25
juni	49	30	73	48	488	425	2 335	1 668	1 802	2 027	698	1 594	5 445	5 792	31	20
juli	50	44	94	61	530	402	2 434	1 664	1 928	2 135	679	1 686	5 715	5 992	25	30
augustus	50	32	83	46	581	423	2 444	1 673	1 849	2 047	617	1 562	5 624	5 783	29	22
september	51	36	85	49	502	408	2 425	1 758	1 794	1 996	634	1 532	5 491	5 779	37	24
oktober	41	31	97	55	591	437	2 576	1 878	2 040	2 137	723	1 792	6 068	6 330	19	19
november	36	37	77	69	505	422	2 528	1 808	2 054	2 281	766	1 750	5 966	6 367	21	22
december	58	47	98	62	598	468	2 795	2 008	2 274	2 636	781	1 976	6 604	7 197	31	26
2017*																
januari	55	42	105	46	561	429	2 818	2 083	2 627	2 928	1 263	2 853	7 429	8 381	32	24
februari	57	42	90	41	529	396	2 455	1 898	2 311	2 473	1 011	2 320	6 453	7 170	35	19
maart	49	49	93	62	555	424	2 552	1 798	2 190	2 373	846	2 058	6 285	6 764	27	34
april	43	41	83	39	499	376	2 405	1 761	1 900	2 082	762	1 789	5 692	6 088	25	28
mei	49	42	86	34	495	403	2 545	1 790	1 992	2 250	768	1 853	5 935	6 372	28	26
juni	46	39	87	51	469	402	2 354	1 715	1 827	2 014	739	1 654	5 522	5 875	25	21
juli	60	39	99	53	467	384	2 405	1 747	1 884	2 079	680	1 587	5 595	5 889	31	25
augustus	53	28	98	59	545	374	2 429	1 693	1 805	2 047	652	1 605	5 582	5 806	31	20
september	50	32	84	46	534	404	2 500	1 719	1 843	2 006	663	1 514	5 674	5 721	27	21
oktober	51	28	80	55	531	444	2 527	1 701	1 928	2 144	705	1 688	5 822	6 060	28	18

¹⁾ Leeftijd op 31 december.

IV. Buitenlandse migratie naar geboorteland

(11)

	Werelddelen						Landen						
	Totaal ¹⁾	Europa	Amerika	Azië	Afrika	Oceanië	waaronder						
							totaal EU-landen ³⁾	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk	Polen	Verenigd Koninkrijk
Immigratie²⁾													
2005	92 297	54 652	12 174	15 130	9 299	1 042	46 466	20 187	1 709	5 268	1 698	6 746	2 948
2006	101 150	62 106	12 866	16 342	8 702	1 134	53 870	23 484	1 911	6 046	1 886	8 364	3 306
2007	116 819	74 644	13 584	18 261	9 088	1 242	67 583	24 984	2 125	6 783	2 136	10 253	3 692
2008	143 516	90 131	16 064	23 891	12 066	1 364	81 042	26 999	2 392	8 512	2 855	14 107	4 326
2009	146 378	89 754	15 797	23 780	15 796	1 251	80 274	28 248	2 220	8 299	2 696	13 231	4 034
2010	154 432	97 464	17 114	24 131	14 362	1 361	86 750	28 397	2 496	9 391	2 800	15 022	4 033
2011	162 962	105 501	17 053	26 189	12 802	1 417	94 760	28 462	2 710	9 258	2 820	19 090	4 119
2012	158 374	105 657	16 570	24 806	10 038	1 303	95 208	27 676	3 012	8 599	2 838	18 591	4 285
2013	164 772	107 404	16 568	26 775	12 613	1 412	96 901	27 612	2 970	8 094	3 059	20 532	4 593
2014	182 949	116 745	16 946	33 725	14 048	1 485	105 694	28 756	3 195	8 077	3 458	23 923	4 786
2015	204 615	118 734	18 818	49 364	15 911	1 788	107 211	29 882	3 276	8 535	3 841	23 029	5 193
2016	230 739	127 960	19 495	64 545	16 764	1 975	114 743	31 648	3 765	9 495	4 220	23 057	5 938
2015													
januari	16 024	9 126	1 427	3 856	1 442	173	8 323	2 433	293	501	319	1 911	373
februari	15 306	8 784	1 520	3 808	1 013	181	7 910	1 876	215	599	318	1 851	373
maart	13 989	8 468	1 076	3 236	1 104	105	7 638	2 190	204	402	281	2 043	274
april	12 792	7 330	980	3 368	1 014	100	6 606	1 925	187	379	199	1 696	272
mei	10 697	6 335	883	2 693	697	89	5 755	1 724	156	334	150	1 541	211
juni	14 257	8 690	1 186	3 229	1 050	102	7 953	2 724	234	394	204	2 008	302
juli	17 251	10 470	1 720	3 810	1 142	109	9 710	3 839	241	490	252	2 245	405
augustus	25 795	14 825	3 433	6 053	1 242	242	13 389	3 663	388	1 520	561	1 932	877
september	29 016	17 759	2 868	6 514	1 599	276	15 888	2 934	505	2 212	764	2 336	993
oktober	18 968	10 685	1 505	4 736	1 868	174	9 506	2 219	333	738	340	2 178	461
november	16 009	8 705	1 150	4 121	1 894	139	7 783	2 003	252	568	268	1 837	367
december	14 511	7 557	1 070	3 940	1 846	98	6 750	2 352	268	398	185	1 451	285
2016													
januari	17 415	9 294	1 550	4 624	1 763	184	8 372	2 365	254	580	336	1 749	423
februari	19 595	10 355	1 577	5 708	1 744	211	9 275	2 124	300	628	341	2 182	431
maart	16 507	8 711	1 110	4 963	1 612	111	7 817	2 253	246	452	299	1 835	329
april	14 517	7 635	987	4 576	1 206	113	6 882	1 992	205	392	222	1 808	264
mei	15 047	7 948	1 018	4 810	1 141	130	7 213	2 154	217	348	223	1 835	318
juni	16 662	9 250	1 296	4 661	1 326	129	8 387	2 817	264	398	225	2 074	328
juli	17 362	9 870	1 619	4 699	1 050	124	9 089	3 658	289	488	285	1 939	414
augustus	31 452	18 164	3 593	7 985	1 414	296	16 344	4 353	560	1 948	684	2 073	1 142
september	30 085	17 979	2 852	7 349	1 592	313	15 903	2 951	564	2 252	748	2 058	1 050
oktober	19 489	11 024	1 437	5 445	1 441	142	9 789	2 341	363	956	360	1 965	518
november	17 757	9 741	1 328	5 242	1 326	120	8 568	2 082	268	626	298	2 070	433
december	14 851	7 989	1 128	4 483	1 149	102	7 104	2 558	235	427	199	1 469	288
2017*													
januari	17 580	10 664	1 637	3 933	1 180	166	9 566	3 080	347	667	352	1 921	462
februari	19 204	10 407	1 903	5 550	1 116	227	9 121	1 899	334	808	451	1 639	478
maart	17 586	10 072	1 505	4 614	1 217	178	9 007	2 193	349	552	303	2 269	396
april	13 743	7 668	1 090	3 877	995	113	6 797	1 804	228	433	252	1 615	321
mei	15 573	9 183	1 195	3 828	1 265	102	8 119	2 298	320	456	269	1 875	347
juni	16 185	10 033	1 556	3 442	1 007	147	9 044	2 801	301	448	262	2 118	416
juli	18 157	11 600	1 974	3 231	1 181	169	10 614	4 186	348	610	273	1 965	497
augustus	30 396	18 532	3 994	6 076	1 548	246	16 761	4 272	567	1 898	722	2 195	1 129
september	32 991	20 346	3 321	7 386	1 645	293	17 933	2 861	595	2 538	887	2 229	1 144
oktober	21 559	12 924	2 411	4 371	1 613	240	11 463	2 408	389	1 029	448	2 253	637

IV. Buitenlandse migratie naar geboorteland (slot)

(11)

	Werelddelen						Landen						
	Totaal ¹⁾	Europa	Amerika	Azië	Afrika	Oceanië	waaronder					Verenigd Koninkrijk	
							totaal EU-landen ²⁾	Nederland	België	Duitsland	Frankrijk		Polen
Emigratie (inclusief saldo administratieve correcties)													
2005	119 725	80 400	12 738	13 093	12 335	1 159	73 075	53 729	1 626	4 352	1 452	1 673	3 630
2006	132 470	90 346	13 533	15 021	12 293	1 277	82 443	59 305	1 581	4 847	1 816	3 034	4 028
2007	122 576	85 759	12 113	13 679	9 750	1 275	79 818	56 303	1 544	4 640	1 630	3 462	3 553
2008	117 779	84 004	11 320	13 175	7 993	1 287	78 316	51 215	1 614	4 882	1 657	5 084	3 236
2009	111 897	77 723	10 776	14 810	7 359	1 229	72 150	40 021	1 567	5 611	2 027	6 257	3 412
2010	121 351	83 033	11 859	16 419	8 818	1 222	76 300	41 729	1 609	6 070	2 215	6 320	3 660
2011	133 194	92 981	12 734	17 519	8 628	1 332	85 701	45 934	1 689	7 313	2 423	7 308	3 593
2012	144 491	102 001	14 062	18 062	9 086	1 280	93 229	45 427	1 851	8 133	2 685	10 124	3 725
2013	145 669	102 975	14 621	18 147	8 659	1 267	93 788	44 612	1 927	7 960	2 600	10 662	3 658
2014	147 862	107 228	13 471	17 684	8 223	1 256	97 681	46 623	1 912	8 180	2 521	11 816	3 903
2015	149 509	107 392	13 825	18 800	8 266	1 226	98 234	46 380	1 848	7 559	2 753	13 383	3 739
2016	151 545	108 219	13 994	19 531	8 393	1 408	99 593	45 242	1 969	7 849	2 692	14 041	4 096
2015													
januari	13 216	9 615	1 205	1 627	654	115	8 766	4 134	165	790	284	1 088	299
februari	10 141	7 189	926	1 364	584	78	6 515	2 781	103	567	170	929	214
maart	11 238	8 045	880	1 572	637	104	7 265	3 052	147	584	173	1 129	280
april	10 547	7 692	887	1 246	635	87	6 940	3 359	143	468	174	946	253
mei	9 583	6 932	842	1 155	593	61	6 256	2 946	119	416	152	947	232
juni	13 352	9 690	1 283	1 668	615	96	8 725	3 651	180	837	263	1 255	358
juli	17 780	12 662	1 970	2 190	807	151	11 545	5 254	239	1 022	405	1 246	530
augustus	15 966	11 412	1 621	1 930	897	106	10 611	5 666	179	753	382	989	453
september	13 736	9 833	1 227	1 745	819	112	9 102	4 789	160	619	222	1 186	349
oktober	11 770	8 321	984	1 645	724	96	7 681	3 792	146	492	192	1 193	236
november	9 828	7 168	811	1 224	548	77	6 692	3 134	115	449	144	1 144	230
december	12 352	8 833	1 189	1 434	753	143	8 136	3 822	152	562	192	1 331	305
2016													
januari	13 076	9 164	1 213	1 790	761	148	8 396	4 021	159	738	219	1 036	242
februari	11 680	8 263	991	1 592	699	135	7 509	3 075	153	623	166	1 361	251
maart	11 010	7 788	910	1 593	628	91	7 074	3 142	133	524	118	1 165	284
april	10 498	7 580	852	1 307	684	75	6 963	3 454	156	487	143	959	276
mei	9 577	6 852	865	1 205	584	71	6 212	2 770	114	465	145	936	267
juni	13 205	9 485	1 288	1 698	596	138	8 687	3 320	202	908	299	1 140	439
juli	16 714	11 934	1 773	2 093	765	149	10 951	4 559	242	1 056	402	1 198	546
augustus	15 780	11 335	1 567	1 908	831	139	10 556	5 149	194	785	336	1 326	464
september	14 031	9 902	1 280	1 945	808	96	9 219	4 695	170	617	281	1 152	357
oktober	12 075	8 657	1 065	1 520	721	112	8 050	3 868	151	539	189	1 141	339
november	11 210	8 195	976	1 292	620	127	7 605	3 482	138	478	158	1 303	293
december	12 689	9 064	1 214	1 588	696	127	8 371	3 707	157	629	236	1 324	338
2017*													
januari	13 067	9 432	1 151	1 746	556	158	8 715	3 919	180	798	230	1 128	296
februari	10 877	7 758	849	1 518	585	136	7 122	2 769	175	597	220	1 174	247
maart	10 671	7 690	781	1 523	531	95	7 056	2 926	132	538	183	1 222	285
april	9 506	6 904	686	1 264	532	74	6 290	2 812	130	488	152	1 007	238
mei	10 872	7 633	1 043	1 405	620	115	6 996	3 222	132	466	169	1 041	272
juni	13 999	9 716	1 490	1 910	620	146	8 758	3 045	195	846	398	1 227	447
juli	16 924	12 282	1 550	2 208	637	194	11 185	4 190	278	1 140	445	1 278	635
augustus	15 571	11 074	1 359	2 174	771	130	10 216	4 894	228	813	365	1 245	474
september	13 494	9 787	1 009	1 868	669	114	9 069	4 356	193	695	262	1 232	396
oktober	12 344	8 861	971	1 699	637	114	8 161	3 789	161	569	228	1 315	328

¹⁾ Inclusief geboorteland onbekend.

²⁾ Inclusief in Nederlandse asielzoekerscentra geboren kinderen.

³⁾ Vanaf 1 juli 2013 inclusief Kroatië.

V. Buitenlandse migratie naar geboorteland

(11)

Landen

	Afghani- stan	Angola	China	Indonesië	Irak	Iran	Marokko	(Voor- malig) Neder- landse Antillen + Aruba	Suriname	Turkije	VS van Amerika	Voor- malig Joego- slavië	Voor- malige Sovjet Unie
Immigratie²⁾													
2005	773	163	3 180	1 370	1 052	575	2 356	2 411	2 188	3 393	2 676	863	2 773
2006	648	123	3 053	1 434	1 215	678	2 085	2 693	1 841	3 175	3 293	847	2 623
2007	521	148	3 667	1 549	2 204	837	1 724	3 187	1 991	2 855	3 477	969	2 914
2008	620	181	4 772	1 589	4 116	1 015	2 117	3 870	2 259	4 048	3 755	1 131	3 662
2009	1 094	149	4 841	1 433	3 765	1 267	2 388	4 040	2 217	4 099	3 417	1 202	4 315
2010	1 679	164	5 036	1 560	2 193	1 480	2 371	4 432	2 148	4 460	3 726	1 255	6 030
2011	1 768	151	5 959	1 693	1 956	1 849	2 675	4 180	2 067	4 065	4 151	1 419	6 626
2012	1 354	155	5 625	1 468	1 887	1 533	2 272	3 729	1 882	3 887	4 187	1 418	6 487
2013	1 259	134	5 150	1 605	1 803	1 550	2 326	3 443	1 724	3 809	4 021	1 648	6 094
2014	910	131	5 190	1 713	1 509	1 165	2 373	3 364	1 609	3 570	4 311	1 936	6 653
2015	970	104	5 705	1 782	1 535	1 255	1 963	3 417	1 698	3 747	5 121	1 863	6 818
2016	2 436	158	5 975	2 133	3 446	2 637	2 274	3 642	1 931	4 514	5 257	2 093	7 406
2015													
januari	91	6	286	92	108	86	170	198	112	294	495	147	422
februari	76	12	435	124	128	94	138	172	119	374	476	120	442
maart	93	8	283	66	103	97	151	171	137	304	256	118	484
april	77	9	246	75	112	105	169	156	121	215	232	135	426
mei	82	11	185	56	85	95	115	191	96	202	200	100	332
juni	78	6	246	82	121	137	158	244	143	226	295	140	466
juli	88	19	288	86	173	109	145	587	136	235	455	121	481
augustus	55	8	1 347	459	157	95	136	779	213	343	926	221	905
september	85	5	1 288	365	142	144	221	278	199	527	871	287	1 228
oktober	84	9	530	189	144	110	195	232	164	380	389	221	700
november	85	4	323	108	142	120	187	183	128	335	299	143	508
december	76	7	248	80	120	63	178	226	130	312	227	110	424
2016													
januari	95	5	347	132	152	111	166	134	100	315	621	168	459
februari	108	14	502	191	180	118	206	169	112	427	524	196	540
maart	103	16	276	103	173	147	180	164	138	307	260	167	498
april	126	10	210	75	201	128	182	160	122	279	216	117	411
mei	147	11	246	78	341	133	190	203	124	243	206	124	455
juni	170	12	279	77	340	157	192	298	152	296	290	136	506
juli	243	14	289	74	397	274	129	519	164	231	342	122	471
augustus	423	28	1 397	576	521	428	177	966	281	522	1 037	236	1 009
september	305	20	1 327	420	400	325	202	319	260	654	869	325	1 215
oktober	288	7	521	167	281	319	245	238	163	441	328	216	744
november	248	10	322	140	264	316	203	243	164	403	316	176	657
december	180	11	259	100	196	181	202	229	151	396	248	110	441
2017*													
januari	137	10	353	141	164	171	202	353	149	427	438	140	597
februari	89	12	594	167	142	153	172	154	128	523	707	177	601
maart	91	10	298	120	147	166	160	202	132	427	420	156	591
april	105	9	257	71	131	131	133	156	150	407	228	121	407
mei	117	6	260	100	153	127	191	193	137	442	252	137	582
juni	105	14	262	97	148	144	199	319	204	411	351	132	602
juli	65	11	322	95	188	139	184	642	228	366	439	175	568
augustus	122	15	1 279	326	226	183	199	1 111	317	541	1 177	232	1 043
september	89	9	1 628	460	211	218	225	429	249	762	975	348	1 445
oktober	90	15	702	208	170	192	226	449	227	606	656	186	803

V. Buitenlandse migratie naar geboorteland (slot)

(11)

	Landen												
	Afghani- stan	Angola	China	Indonesië	Irak	Iran	Marokko	(Voor- malig) Neder- landse Antillen + Aruba	Suriname	Turkije	VS van Amerika	Voor- malig Joego- slavië	Voor- malige Sovjet Unie
Emigratie (inclusief saldo administratieve correcties)													
2005	1 149	1 344	1 845	1 322	1 656	797	1 981	4 627	2 239	2 872	2 564	1 539	1 828
2006	1 256	1 196	2 394	1 449	1 722	715	2 392	3 965	2 493	3 321	3 064	1 400	1 866
2007	928	671	2 099	1 377	1 258	397	2 249	3 165	1 912	2 879	3 246	1 006	1 566
2008	820	433	1 829	1 348	981	489	2 065	2 939	1 652	2 728	3 018	995	1 551
2009	705	390	2 266	1 290	1 483	575	1 496	2 582	1 288	2 522	3 123	935	1 844
2010	863	387	2 739	1 230	2 077	682	1 541	2 988	1 641	3 099	3 046	1 244	2 220
2011	963	356	3 084	1 311	2 112	730	1 546	3 123	1 643	3 321	3 389	1 199	2 856
2012	1 054	408	3 332	1 312	2 013	730	1 807	3 562	2 135	4 028	3 505	1 377	3 801
2013	945	311	3 465	1 248	1 806	723	1 512	3 454	2 056	4 447	3 713	1 402	4 016
2014	875	297	3 815	1 355	1 196	679	1 605	2 873	2 067	5 171	3 253	1 578	3 814
2015	931	249	3 727	1 382	1 226	698	1 402	2 771	1 878	4 520	3 662	1 477	4 004
2016	696	184	4 215	1 469	1 107	703	1 316	2 633	1 479	3 801	3 892	1 442	4 146
2015													
januari	88	37	335	106	97	60	117	250	194	444	310	100	369
februari	68	33	276	119	78	64	96	218	117	331	180	113	314
maart	100	8	288	102	93	63	112	225	111	437	204	130	312
april	65	12	258	97	98	44	111	195	173	428	176	121	253
mei	56	16	216	68	90	29	120	164	145	344	199	95	257
juni	55	20	333	87	139	50	124	253	197	465	426	176	446
juli	103	24	427	149	119	64	125	320	224	533	664	164	495
augustus	93	21	397	189	129	74	126	315	221	410	356	125	324
september	86	26	399	160	114	72	154	236	189	347	297	134	319
oktober	86	13	286	101	123	91	90	173	137	269	268	118	325
november	64	18	251	97	80	49	98	176	83	215	194	88	237
december	67	21	261	107	66	38	129	246	87	297	388	113	353
2016													
januari	77	17	427	120	74	61	128	210	131	347	337	116	372
februari	60	9	396	113	96	61	105	200	102	339	245	127	331
maart	71	10	363	89	99	62	69	214	93	315	223	125	364
april	52	14	227	100	90	46	95	180	129	307	200	115	247
mei	43	12	274	71	71	56	102	164	98	340	270	98	260
juni	48	12	319	93	87	53	73	219	110	349	461	133	405
juli	59	22	388	147	94	54	105	259	136	368	529	180	490
augustus	78	23	444	206	124	57	152	282	119	331	421	122	401
september	60	15	472	203	115	76	138	286	167	286	314	106	334
oktober	55	14	329	98	69	50	132	203	130	238	305	104	368
november	40	16	268	133	99	43	93	235	118	274	231	95	282
december	53	20	308	96	89	84	124	181	146	307	356	121	292
2017*													
januari	50	11	401	97	71	52	57	160	134	328	362	113	293
februari	66	12	282	121	63	50	116	190	65	228	213	96	351
maart	52	12	246	81	95	61	79	157	104	276	189	110	278
april	47	6	227	91	66	48	96	153	57	289	183	88	257
mei	78	23	241	74	85	72	137	229	148	302	235	93	264
juni	63	13	442	132	76	77	73	263	109	391	541	141	415
juli	30	16	420	163	90	76	105	158	111	424	607	161	476
augustus	71	8	506	194	130	101	126	210	87	355	419	166	372
september	94	16	420	215	142	74	108	212	97	272	254	167	327
oktober	67	19	303	164	117	107	99	175	94	276	231	134	312

¹⁾ Inclusief geboorteland onbekend.

²⁾ Inclusief in Nederlandse asielzoekerscentra geboren kinderen.

³⁾ Vanaf 1 juli 2013 inclusief Kroatië.

3. Industrie en energie

Hoeveelheidsindexcijfers van de productie in de nijverheid (2010=100), maandgegevens

(11)

	2016					2017								
	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep
Gemiddelde dagproductie														
Nijverheid ¹⁾	79,3	92,4	98,2	108,2	108,2	107,8	102,6	102,6	92,8	91,1	93,9	84,5	78,1	93,9
Delfstoffenwinning	40,6	44,7	56,0	90,3	102,4	110,1	82,3	58,1	45,9	31,1	33,5	30,0	29,5	41,0
Industrie	92,6	108,2	111,4	114,5	112,4	103,2	107,6	114,5	106,1	108,9	114,4	102,9	96,4	113,8
Openbare nutsbedrijven	72,4	86,7	98,7	109,6	102,8	139,2	115,3	115,0	100,2	93,9	82,1	74,0	58,6	73,4
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoen														
Nijverheid ¹⁾	95,7	97,4	95,8	98,2	98,0	97,4	97,5	94,4	95,3	95,9	97,2	96,3	94,0	98,0
Delfstoffenwinning	66,5	69,1	61,2	67,8	65,1	65,1	58,8	47,7	52,7	49,9	56,1	55,4	50,2	62,7
Industrie	105,0	106,2	106,4	107,7	108,9	107,1	109,5	108,7	108,2	110,1	110,1	109,1	109,8	111,3
Openbare nutsbedrijven	98,0	100,6	98,9	101,1	96,8	101,7	99,5	95,9	98,0	96,6	97,8	97,1	82,5	87,1

¹⁾ Exclusief bouwnijverheid en bouwinstallatiebedrijven.

Productie in de nijverheid en industrie, volumemutaties

(11)

NACE REV2	Aan- delen in % ¹⁾	2016			2017			2017							
		2015	2016	IV	I	II	III	apr	mei	jun	jul	aug	sep		
procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar															
Gemiddelde dagproductie															
Nijverheid ²⁾	06-39	100	-3,2	2,3	5,6	2,2	1,4	1,3	-1,6	2,3	3,8	3,6	-1,5	1,7	
Delfstoffenwinning	06-08	19	-19,5	-3,7	13,5	-6,6	-13,9	-10,5	-23,9	-17,5	10,3	10,9	-27,3	-8,3	
Industrie	10-33	67	0,6	2,9	3,4	3,5	2,9	4,0	1,2	4,3	3,3	2,7	4,1	5,2	
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10-12	14	-4,4	2,9	1,8	-0,3	-2,1	1,9	-3,6	-1,3	-1,7	0,7	2,2	2,8	
Voedingsmiddelen- en drankenindustrie	10-11	13	2,0	3,1	1,9	0,3	-2,2	1,4	-2,8	-1,2	-2,8	0,1	2,1	1,9	
Voedingsmiddelenindustrie	10	11	2,1	3,5	1,7	0,1	-2,6	1,3	-3,4	-1,2	-3,2	0,3	1,7	1,9	
Veehouderijproducten	101/105	3	4,9	4,1	-0,8	1,7	-1,3	0,9	0,4	-1,4	-2,8	0,0	1,1	1,6	
Overige voedingsmiddelen	102-104/106-109	8	1,2	3,3	2,3	0,1	-3,5	1,5	-5,4	-1,6	-3,5	0,4	1,9	2,1	
Drankenindustrie	11	1	1,2	0,0	4,0	1,5	0,5	1,9	2,0	-1,0	0,5	-1,5	5,3	1,9	
Tabakindustrie	12	2	-63,3	-6,2	-5,5	-16,2	2,1	31,8	-24,8	-3,5	63,1	31,1	9,8	47,5	
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie	19-22	16	0,2	5,0	6,8	6,5	1,4	0,4	-1,5	2,7	3,0	-1,7	2,5	0,6	
Aardolie-industrie	19	2	5,2	-2,8	0,0	6,7	2,6	-3,0	6,0	-2,3	4,5	8,4	-8,6	-8,7	
Chemische en farmaceutische industrie	20-21	12	-0,7	6,6	8,1	6,5	0,4	-0,2	-3,9	3,3	1,9	-5,1	3,7	1,3	
Chemische industrie	20	11	-2,6	8,6	11,4	7,4	2,1	0,8	-2,2	2,6	5,8	-2,5	4,6	0,6	
Chemische basisproducten en kunstvezels	201/206	9	-4,1	6,1	9,7	7,7	2,1	0,2	-2,3	2,0	6,7	-3,2	4,5	-0,2	
Chemische eindproducten	202-205/21	3	3,7	7,2	3,2	1,9	-3,6	-1,7	-7,1	6,6	-8,2	-10,1	1,5	4,0	
Farmaceutische industrie	21	1	4,6	-5,3	-13,4	0,8	-9,7	-6,6	-13,4	8,6	-19,2	-21,0	-2,8	6,3	
Rubber- en kunststofindustrie	22	2	2,7	4,9	8,2	6,1	5,5	7,3	4,4	5,3	7,0	9,2	7,5	5,4	
Basismetiaal- en metaalproductenindustrie	24-25	7	1,4	0,9	-0,1	2,8	1,2	3,5	-0,3	0,8	3,1	4,4	0,3	5,3	
Basismetiaalindustrie	24	1	0,5	0,4	4,5	4,3	0,4	-1,1	1,4	1,1	-1,2	2,2	-0,4	-5,0	
Metaalproductenindustrie	25	6	1,7	1,0	-1,0	2,5	1,4	4,6	-0,7	0,7	4,0	5,0	0,4	7,5	
Elektrotechnische en machine-industrie	26-28	10	1,6	1,4	5,7	8,5	14,6	14,0	13,1	20,0	11,3	13,5	12,8	15,5	
Elektrische apparatenindustrie	26-27	3	4,3	7,3	9,1	1,9	7,0	17,5	2,8	12,1	6,2	19,2	18,2	15,5	
Overige machine- en apparatenindustrie	28	7	-0,2	-1,1	4,5	11,6	18,3	12,4	18,3	24,3	13,5	10,9	10,2	15,4	
Transportmiddelenindustrie	29-30	3	10,3	12,3	7,1	10,6	12,8	16,3	9,0	14,5	14,9	13,7	21,1	15,5	
Overige industrie	13-18/23/31-33	16	2,1	0,2	0,2	-1,6	-0,8	0,5	-1,2	-0,1	-1,1	-0,6	0,1	2,0	
Textiel-, kleding- en lederindustrie	13-15	1	2,0	-1,9	-1,4	3,8	2,3	8,0	1,0	4,5	1,5	3,2	14,6	7,4	
Textielindustrie	13	1	2,6	-1,9	-1,9	2,9	2,2	6,9	0,9	4,2	1,4	1,8	15,6	4,8	
Kledingindustrie	14	0	-0,3	3,6	10,6	3,9	2,3	2,5	2,5	1,7	2,8	-0,7	5,0	4,0	
Leder- en schoenenindustrie	15	0	-0,5	-7,3	-10,7	10,5	3,9	18,9	-0,3	11,8	0,6	14,2	18,2	23,8	

NACE REV2	Aan- delen in % ¹⁾	2016			2017			2017						
		2015	2016	IV	I	II	III	apr	mei	jun	jul	aug	sep	
procentuele mutatie t.o.v. de overeenkomstige periode van het voorgaand jaar														
Papier- en grafische industrie	17-18	3	-0,3	1,5	-1,7	-0,3	0,5	2,1	1,6	-1,0	0,8	1,3	1,2	3,6
Papier(waren)industrie	17	1	1,5	2,4	4,5	3,2	4,0	6,8	4,0	4,0	4,0	7,5	6,6	6,3
Grafische industrie	18	2	-2,1	0,7	-5,9	-3,4	-2,4	-2,2	-0,4	-5,0	-1,7	-4,5	-3,7	1,1
Hout- en bouwmaterialenindustrie	16/23	3	5,9	1,4	2,4	-0,6	5,0	4,9	4,5	3,9	6,6	5,1	5,6	4,2
Houtindustrie	16	1	8,3	3,6	8,5	1,1	4,2	2,6	3,9	3,7	5,0	-1,3	6,8	3,7
Bouwmaterialenindustrie	23	2	4,8	0,4	-0,3	-1,5	5,4	5,9	4,7	4,0	7,3	8,4	5,1	4,4
Meubelindustrie	31	1	12,4	1,0	3,7	-0,7	-0,9	-1,4	-4,1	4,6	-2,7	-5,1	2,3	-0,5
Overige industrie (rest)	32	4	0,5	-1,6	-3,0	-8,2	-5,2	-0,6	-7,1	-5,6	-2,8	0,1	-2,0	0,0
Reparatie, onderhoud en service	33	3	-0,4	0,8	4,4	2,5	-4,3	-7,8	-2,5	0,0	-10,3	-10,9	-11,2	-1,2
Metaal-, machine- en transportmiddelenindustrie	24-30/33	23	2,3	2,9	4,2	6,6	8,1	9,0	6,5	10,7	7,1	7,9	7,7	10,9
Metaal-, machine- en transportmiddelenindustrie (excl. reparatie, onderhoud en service)	24-30	21	2,6	3,1	4,2	7,1	9,7	10,9	7,6	12,3	9,3	10,4	9,9	12,1
Openbare nutsbedrijven	35/36	12	7,8	5,3	10,3	6,4	2,9	-9,7	3,2	1,9	3,7	7,0	-19,1	-15,3
Gemiddelde dagproductie, gecorrigeerd voor seizoenbeweging														
Nijverheid ²⁾	06-39	100	-3,2	2,3	2,4	-0,9	-0,3	0,0	0,9	0,7	1,3	-0,9	-2,4	4,2
Delfstoffenwinning	06-08	19	-19,5	-3,7	5,8	-11,7	-7,4	6,0	10,7	-5,3	12,4	-1,2	-9,5	25,0
Industrie	10-33	67	0,6	2,9	2,0	0,7	1,0	0,5	-0,5	1,8	0,0	-0,9	0,7	1,4
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10-12	14	-4,4	2,9	0,5	-0,6	-0,5	2,2	-1,2	1,6	-1,0	1,8	0,8	0,0
Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie	19-22	16	0,2	5,0	4,6	-2,4	0,2	-1,4	-1,6	2,0	0,6	-4,2	2,4	0,6
Basismetale- en metaalproductenindustrie	24-25	7	1,4	0,9	0,4	2,7	-0,6	0,6	-4,0	1,8	0,9	-0,2	-1,3	1,8
Elektrotechnische en machine-industrie	26-28	10	1,6	1,4	2,5	5,5	3,9	1,7	3,7	3,9	-2,6	0,0	2,5	1,6
Transportmiddelenindustrie	29-30	3	10,3	12,3	5,4	9,8	2,5	-2,0	-1,4	2,8	2,4	-4,2	-5,6	11,3
Overige industrie	13-18/23/31-33	16	2,1	0,2	0,0	-1,5	1,2	0,9	0,4	-0,1	0,8	0,2	0,2	0,2
Openbare nutsbedrijven	35/36	12	7,8	5,3	1,4	0,1	-1,6	-8,8	2,1	-1,4	1,2	-0,7	-15,1	5,5

¹⁾ Aandeel in de toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen, volgens Nationale rekeningen 2013).

²⁾ Exclusief bouwnijverheid en -installatiebedrijven.

4. Inkomen en bestedingen

Vertrouwen consument in november onveranderd positief

De stemming onder consumenten is in november 2017 gelijk gebleven. Het consumentenvertrouwen komt net als in oktober en september uit op 23. Het oordeel over het economisch klimaat is iets minder positief. De koopbereidheid blijft gelijk.

Met 23 ligt het consumentenvertrouwen in november ruim boven het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar (-3). Het vertrouwen bereikte in januari 2000 de hoogste stand ooit (36). Het dieptepunt werd bereikt in maart 2013 (-41).

Oordeel over economisch klimaat fractie minder positief

Het oordeel over het economisch klimaat is in november iets minder positief. Deze deelindicator van het consumentenvertrouwen komt uit op 41, tegen 43 in oktober. Zowel het oordeel over de economische situatie in de komende 12 maanden als over de economische situatie in de afgelopen 12 maanden verslechterde iets. De koopbereidheid verandert niet in november. Deze deelindicator komt net als in september en oktober uit op 10.

	Jan	Febr	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Index van consumentenvertrouwen²⁾												
2003	-29	-32	-34	-35	-34	-34	-36	-33	-33	-32	-27	-25
2004	-27	-20	-19	-20	-22	-22	-18	-16	-17	-20	-21	-25
2005	-24	-19	-15	-11	-14	-20	-22	-25	-26	-22	-15	-10
2006	-7	-6	-3	1	4	11	12	11	13	14	14	16
2007	19	20	20	20	21	25	23	22	10	4	1	2
2008	1	-4	-5	-7	-12	-16	-26	-28	-25	-25	-26	-26
2009	-27	-28	-30	-26	-22	-19	-19	-14	-12	-14	-11	-7
2010	-4	-6	-6	-7	-9	-13	-11	-7	-8	-7	-3	-7
2011	-4	0	1	-2	-4	-6	-8	-16	-27	-34	-35	-36
2012	-37	-36	-36	-32	-34	-37	-33	-31	-28	-29	-33	-38
2013	-37	-41	-41	-37	-32	-33	-35	-32	-31	-26	-16	-11
2014	-6	-2	1	4	6	6	5	2	-2	1	-2	-4
2015	-2	-1	7	10	11	14	13	13	11	12	14	13
2016	11	6	2	6	7	11	9	9	12	17	21	21
2017	21	22	24	26	23	23	25	26	23	23	23	
Index van het economisch klimaat²⁾												
2003	-55	-59	-62	-61	-56	-54	-57	-50	-48	-47	-38	-33
2004	-37	-23	-20	-21	-26	-26	-20	-16	-17	-21	-24	-29
2005	-29	-19	-9	1	-4	-17	-22	-27	-29	-19	-8	2
2006	6	7	13	19	24	34	34	32	33	35	35	37
2007	41	41	39	37	37	42	38	35	12	1	-2	1
2008	-2	-12	-15	-18	-28	-35	-51	-54	-47	-48	-50	-53
2009	-57	-59	-63	-55	-42	-37	-36	-28	-22	-28	-21	-10
2010	-6	-9	-8	-7	-9	-18	-14	-7	-7	-3	4	-4
2011	4	12	12	9	3	-4	-8	-26	-48	-61	-64	-65
2012	-66	-61	-60	-51	-54	-59	-50	-47	-40	-39	-47	-57
2013	-58	-61	-60	-53	-42	-42	-46	-39	-37	-29	-11	0
2014	8	12	18	23	25	25	25	18	9	13	7	4
2015	6	6	22	30	31	38	34	34	28	28	31	27
2016	23	16	5	12	15	23	20	20	26	32	39	39
2017	41	43	47	50	45	44	46	49	43	43	41	
Index van de koopbereidheid²⁾												
2003	-12	-14	-16	-18	-19	-20	-22	-22	-23	-22	-20	-19
2004	-20	-17	-19	-19	-19	-19	-17	-17	-17	-19	-20	-21
2005	-20	-19	-20	-19	-20	-23	-22	-23	-24	-23	-20	-18
2006	-16	-15	-13	-11	-9	-5	-3	-2	0	1	0	1
2007	5	6	7	9	10	13	13	14	9	5	3	2
2008	3	2	1	0	-1	-4	-10	-11	-10	-10	-11	-8
2009	-7	-6	-7	-7	-8	-7	-7	-5	-5	-5	-5	-4
2010	-3	-4	-4	-6	-9	-10	-9	-7	-9	-9	-7	-9
2011	-9	-7	-7	-9	-9	-8	-8	-9	-13	-16	-15	-17
2012	-18	-19	-20	-19	-21	-22	-21	-21	-20	-23	-24	-25
2013	-23	-27	-29	-26	-25	-27	-27	-27	-26	-23	-20	-18
2014	-15	-11	-10	-9	-8	-7	-7	-9	-9	-8	-8	-9
2015	-8	-6	-4	-4	-3	-1	0	-1	0	1	3	4
2016	3	0	0	1	2	3	2	1	2	7	8	8
2017	7	8	8	10	8	10	11	11	10	10	10	

¹⁾ Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Commissie; het aantal respondenten is 1 217 in de maand november 2017.

²⁾ Na correctie voor seizoeninvloeden. De seizoencorrectie wordt in februari van elk jaar aangepast. Hierdoor zijn verschillen mogelijk met eerder gepubliceerde uitkomsten.

5. Internationale handel

Internationale handel in goederen

De maandcijfers van de internationale handel in goederen worden twee maal per jaar nader vastgesteld. De eerste keer als het desbetreffende kwartaal is afgerond, de tweede keer als het jaar wordt afgesloten. Het desbetreffende jaar wordt normaliter afgesloten in de maand augustus van het daaropvolgende jaar. De cijfers over het jaar 2016 zijn inmiddels definitief.

I. Internationale handel in goederen

(11)

	Eenheid	Sep 2015– aug 2016	Sep 2016– aug 2017*	2016			2017*							
				okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug
Invoerwaarde	mln euro	366 887	401 510	32 296	33 587	32 825	33 444	32 472	37 241	31 716	35 422	34 327	32 374	33 400
Uitvoerwaarde	mln euro	416 683	457 297	35 777	38 828	37 872	37 254	37 261	43 479	35 256	39 847	40 946	36 989	36 925
Handelsbalans	mln euro	49 796	55 789	3 481	5 242	5 047	3 810	4 789	6 238	3 540	4 425	6 619	4 616	3 525
Dekkingspercentage	%	113,6	113,9	110,8	115,6	115,4	111,4	114,7	116,8	111,2	112,5	119,3	114,3	110,6

I. Internationale handel in goederen

(11)

	Eenheid	Sep 2015– aug 2016	Sep 2016– aug 2017*	2016			2017*							
				okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug
Invoerwaarde	mln euro	366 887	401 510	32 296	33 587	32 825	33 444	32 472	37 241	31 716	35 422	34 327	32 374	33 400
Uitvoerwaarde	mln euro	416 683	457 297	35 777	38 828	37 872	37 254	37 261	43 479	35 256	39 847	40 946	36 989	36 925
Handelsbalans	mln euro	49 796	55 789	3 481	5 242	5 047	3 810	4 789	6 238	3 540	4 425	6 619	4 616	3 525
Dekkingspercentage	%	113,6	113,9	110,8	115,6	115,4	111,4	114,7	116,8	111,2	112,5	119,3	114,3	110,6

III. Invoerwaarde van goederen per land

(11)

	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
Totaal	33 400	12,1	270 396	11,9
Europa	20 375	10,4	168 755	11,4
Europese Unie	17 831	10,6	145 569	10,0
Frankrijk	1 139	-1,1	10 585	7,1
België	3 558	20,1	27 600	11,9
Luxemburg	66	-17,2	594	-5,3
Duitsland	6 104	13,5	48 612	10,4
Italië	746	14,8	6 715	11,4
Verenigd Koninkrijk	1 827	-8,0	15 070	6,4
Ierland	451	5,6	3 630	2,0
Denemarken	310	17,2	2 489	12,5
Griekenland	49	31,1	378	11,8
Portugal	158	12,7	1 362	13,3
Spanje	563	15,1	5 288	13,1
Zweden	475	7,4	4 318	4,1
Finland	387	43,0	2 809	20,7
Oostenrijk	196	20,3	1 665	15,0
Malta	4	-23,8	59	25,3
Estland	29	46,2	209	29,0
Letland	37	20,5	386	41,4
Litouwen	75	35,1	581	19,9
Polen	643	9,3	5 369	10,7
Tsjechië	453	13,9	3 307	1,2
Slowakije	93	-19,4	836	-2,4
Hongarije	196	13,3	1 570	22,5
Roemenië	141	31,7	936	21,3
Bulgarije	44	-23,6	359	-6,2
Slovenië	33	16,4	330	18,8
Cyprus	4	22,9	49	10,0
Kroatië	23	-71,7	232	1,9
Noorwegen	795	26,4	6 983	24,0
Zwitserland	174	-8,6	1 615	-3,4
Turkije	261	17,7	1 855	0,7
Russische Federatie	1 068	-3,0	10 636	26,7
Overig Europa	246	34,9	2 098	33,3
Afrika	968	25,6	6 740	17,1
Amerika	3 925	10,6	30 538	3,7
Verenigde Staten	2 686	13,0	21 242	4,3
Canada	115	19,7	1 017	10,7
Overig Noord-Amerika	0	-42,9	1	79,6
Brazilië	318	-15,2	2 848	0,4
Argentinië	93	-10,0	621	-11,2
Overig Midden- en Zuid-Amerika	713	19,4	4 809	3,9
Azië	7 798	15,2	61 496	16,5
Israël	162	13,0	1 147	-7,7
Overig Nabije- en Midden-Oosten	154	-27,9	3 031	46,0
Iran (Islamitische Republiek)	30	1 565,5	412	87,4
Saoedi-Arabië	69	-52,3	644	-42,8
Koeweit	117	48,0	982	98,3
India	286	51,8	2 319	20,1

III. Invoerwaarde van goederen per land (slot)

(11)

	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
Thailand	232	26,0	1 879	11,1
Indonesië	255	32,0	2 091	33,8
Maleisië	494	0,1	4 372	8,2
Singapore	363	86,7	2 329	48,3
China (Volksrepubliek)	3 125	13,5	23 446	12,7
Korea (Republiek)	284	6,4	2 335	19,8
Japan	623	18,3	5 111	11,2
Taiwan	275	17,0	2 027	14,6
Hongkong	483	34,7	3 394	33,5
Overig Azië	846	7,1	5 979	16,1
Australië, Oceanië en overige gebieden	134	26,5	1 363	33,8
Overige	200	30,7	1 502	36,5

IV. Uitvoerwaarde van goederen per land

(11)

	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
Totaal	36 925	9,8	307 957	11,7
Europa	28 266	8,6	236 695	9,7
Europese Unie	26 072	7,2	219 082	8,9
Frankrijk	2 800	7,3	24 364	9,4
België	3 747	11,1	31 504	12,5
Luxemburg	88	14,5	747	15,7
Duitsland	8 634	5,8	70 951	10,3
Italië	1 212	5,1	12 245	8,4
Verenigd Koninkrijk	3 138	1,4	25 665	-1,6
Ierland	283	1,6	2 362	1,3
Denemarken	473	5,2	3 913	3,3
Griekenland	180	4,0	1 497	9,0
Portugal	247	27,4	1 891	22,4
Spanje	1 012	12,4	9 155	12,1
Zweden	745	3,4	6 326	13,9
Finland	383	11,3	2 934	6,4
Oostenrijk	461	10,8	3 808	12,4
Malta	32	3,6	194	-9,7
Estland	72	22,3	591	13,9
Letland	47	14,5	391	15,1
Litouwen	76	15,9	690	32,2
Polen	922	13,2	7 804	15,9
Tsjechië	599	14,4	4 450	1,7
Slowakije	113	-1,4	971	-0,2
Hongarije	279	13,3	2 234	8,7
Roemenië	196	8,3	1 594	0,3
Bulgarije	76	23,8	616	10,9

IV. Uitvoerwaarde van goederen per land (slot)

(11)

	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
Slovenië	63	2,0	547	8,2
Cyprus	33	41,1	233	-6,9
Kroatië	47	1,1	423	14,3
Noorwegen	359	19,0	3 019	20,4
Zwitserland	480	11,4	3 933	7,0
Turkije	503	20,6	3 932	18,3
Russische Federatie	456	39,2	3 642	35,4
Overig Europa	395	61,7	3 088	27,8
Afrika	1 081	7,8	8 800	14,3
Amerika	2 686	7,3	22 517	13,9
Verenigde Staten	1 639	14,2	13 428	20,3
Canada	272	-7,7	2 361	18,3
Overig Noord-Amerika	3	246,8	7	29,3
Brazilië	194	17,8	1 651	-14,9
Argentinië	60	84,8	474	-4,2
Overig Midden- en Zuid-Amerika	519	-10,1	4 596	10,1
Azië	4 023	14,6	33 497	19,7
Israël	229	99,2	1 303	24,5
Overig Nabije- en Midden-Oosten	388	-4,1	3 525	14,2
Iran (Islamitische Republiek)	94	61,9	482	4,4
Saoedi-Arabië	182	14,5	1 521	2,3
Koeweit	55	54,0	422	19,6
India	183	24,3	1 329	12,4
Thailand	87	-11,0	767	5,1
Indonesië	53	-5,1	585	-1,8
Maleisië	113	17,1	944	16,1
Singapore	364	-12,0	3 686	17,4
China (Volksrepubliek)	777	17,8	7 305	17,5
Korea (Republiek)	516	64,8	3 704	56,9
Japan	299	-5,3	2 436	17,1
Taiwan	180	-38,3	2 119	29,6
Hongkong	188	12,5	1 372	-0,3
Overig Azië	314	75,3	1 998	39,3
Australië, Oceanië en overige gebieden	319	40,2	2 188	22,8
Overige	550	55,6	4 261	61,2

V. Invoerwaarde per goederensoort

(11)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
Totaal	33 400	12,1	270 396	11,9
00 Levende dieren, m.u.v. dieren bedoeld bij afd. 03	107	7,1	853	13,3
01 Vlees en vleesproducten	407	9,2	3 206	6,4
02 Zuivelproducten en eieren	363	23,2	2 744	16,0
03 Vis, schaal- en weekdieren en bereidingen daarvan	245	14,7	1 814	12,6
04 Granen en graanproducten	370	15,4	3 121	12,6
05 Groenten en fruit	865	8,6	7 581	7,2
06 Suiker en suikerwerken, honing	82	-13,5	658	1,9
07 Koffie, thee, cacao, specerijen en fabrikaten daarvan	525	13,1	3 915	7,0
08 Veevoeder, m.u.v. niet gemalen granen	272	10,2	2 063	4,3
09 Bereide voedingsmiddelen, n.a.g.	239	15,8	1 811	6,5
11 Dranken	252	3,3	1 931	2,3
12 Tabak en tabaksfabrikaten	93	37,7	778	0,7
21 Ongelooide huiden en vellen	14	28,1	116	20,2
22 Oliehoudende zaden en vruchten	246	6,4	1 944	3,2
23 Ruwe, synthetische en geregenereerde rubber	44	70,1	341	36,5
24 Kurk en hout	93	21,6	903	11,6
25 Papierstof en papierafval	101	18,6	800	14,4
26 Textielvezels, textielafval en lompen	30	28,6	240	1,2
27 Natuurlijke meststoffen en ruwe minerale producten	84	11,3	705	5,9
28 Metaalertsen en metaalafval	291	12,5	2 367	28,7
29 Andere ruwe dierlijke en plantaardige producten	272	13,6	2 348	7,6
32 Steenkool, cokes en briketten	196	15,2	1 687	41,6
33 Ruwe aardolie en aardolieproducten	4 149	13,1	35 739	28,0
34 Aardgas en industrieegas	654	25,1	5 791	30,1
35 Elektrische energie	72	2,5	480	-22,1
41 Dierlijke oliën en vetten	14	-1,3	133	9,2
42 Plantaardige oliën en vetten	287	-10,5	2 709	24,9
43 Was; mengsels en bereidingen van oliën en vetten, niet geschikt voor menselijke consumptie n.a.g.	83	54,8	572	44,0
51 Organische chemische producten	1 154	17,2	8 940	18,7
52 Anorganische chemische producten	248	44,0	1 793	5,8
53 Kleur-, looi- en verfstoffen	181	23,7	1 393	26,5
54 Medicinale en farmaceutische producten	1 198	11,1	9 442	-1,7
55 Etherische oliën, parfumerieën, zeep- en reinigsmiddelen	363	9,0	2 746	4,8
56 Kunstmatige meststoffen	58	3,1	466	-8,4
57 Kunststof in primaire vormen	461	16,2	3 724	11,0
58 Werken van kunststof n.a.g.	233	14,5	1 927	10,3
59 Andere chemische producten, n.a.g.	606	14,0	4 724	12,8
61 Leder en lederwaren, bereide pelderijen	19	14,8	165	4,2
62 Rubberwaren, n.a.g.	282	5,8	2 205	5,3
63 Kurk- en houtwaren, behalve meubelen	137	16,6	1 211	11,1
64 Papier, karton en artikelen	386	5,7	3 017	0,0
65 Garens, weefsels e.d.	320	11,9	2 757	8,8
66 Fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen, n.a.g.	252	10,2	2 223	8,5
67 IJzer en staal	702	-2,3	6 299	14,1
68 Non-ferrometalen	493	4,5	4 065	15,8
69 Metaalwaren, n.a.g.	645	14,7	5 426	10,7
71 Generatoren en motoren	504	18,4	4 261	18,6
72 Gespecialiseerde machines	687	16,0	5 587	7,9
73 Machines voor metaalbewerking	74	16,9	678	17,2
74 Diverse machines, n.a.g.	935	12,2	8 320	8,3
75 Kantoor- en automatische gegevensverwerkende machines	2 093	12,5	15 438	5,6

V. Invoerwaarde per goederensoort (slot)

(11)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
76 Toestellen voor telecommunicatie en voor opnemen en weergeven van beeld en geluid	2 035	10,0	16 286	10,5
77 Elektrische apparaten, n.a.g.	1 936	19,5	15 643	18,3
78 Voertuigen voor wegvervoer	1 630	13,6	14 684	12,1
79 Ander vervoermaterieel	558	28,7	2 788	-18,5
81 Geprefabriceerde bouwwerken, sanitaire artikelen, installaties voor centrale verwarming en verlichtingstoestellen n.a.g.	145	6,1	1 156	5,6
82 Meubelen en toebehoren, artikelen voor bedden n.a.g.	325	27,0	2 885	17,1
83 Reisartikelen, handtassen e.d.	105	-3,3	921	9,4
84 Kleding en toebehoren	1 146	10,5	7 340	6,2
85 Schoeisel	399	-1,1	2 560	0,6
87 Instrumenten en apparaten voor beroepsuitoefening, wetenschap, n.a.g.	921	2,1	7 570	6,1
88 Apparaten en benodigdheden voor fotografie, optiek e.d.; uurwerken	255	9,9	2 163	6,8
89 Diverse fabrikaten, n.a.g.	1 387	9,3	11 383	6,8
93 Boordprovisie en benodigdheden voor schepen en vliegtuigen, vliegtuigen en goederen n.a.g.	16	49,1	109	34,2
94 Complete fabrieksinstallaties	.	.	.	.
96 Niet in circulatie zijnde munten, behalve gouden munten	0	-63,2	1	-53,3
97 Niet-monetair goud	62	-49,7	751	9,5

VI. Uitvoerwaarde per goederensoort

(11)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
Totaal	36 925	9,8	307 957	11,7
00 Levende dieren, m.u.v. dieren bedoeld bij afd. 03	206	9,5	1 543	16,8
01 Vlees en vleesproducten	776	6,9	5 954	5,7
02 Zuivelproducten en eieren	772	23,5	5 943	21,2
03 Vis, schaal- en weekdieren en bereidingen daarvan	323	18,4	2 415	10,7
04 Granen en graanproducten	224	8,7	1 722	3,2
05 Groenten en fruit	1 410	0,8	11 662	5,2
06 Suiker en suikerwerken, honing	132	10,3	1 062	8,7
07 Koffie, thee, cacao, specerijen en fabrikaten daarvan	560	9,2	4 247	9,2
08 Veevoeder, m.u.v. niet gemalen granen	372	3,9	2 945	3,8
09 Bereide voedingsmiddelen, n.a.g.	579	-2,5	4 215	-6,3
11 Dranken	384	9,4	2 957	8,7
12 Tabak en tabaksfabrikaten	158	19,1	1 223	-1,2
21 Ongelooide huiden en vellen	18	12,4	238	10,3
22 Oliehoudende zaden en vruchten	118	8,6	914	15,1
23 Ruwe, synthetische en geregenereerde rubber	52	19,7	465	18,0
24 Kurk en hout	40	17,6	370	8,9
25 Papierstof en papierafval	84	8,7	742	18,4
26 Textielvezels, textielafval en lompen	27	21,2	230	11,1
27 Natuurlijke meststoffen en ruwe minerale producten	107	18,8	815	8,5
28 Metaalertsen en metaalafval	398	30,3	3 104	25,6

VI. Uitvoerwaarde per goederensoort (slot)

(11)

Afdelingen volgens de Standard International Trade Classification	Aug 2017*	Aug 2017* t.o.v. aug 2016	Jan-aug 2017*	Jan-aug 2017* t.o.v. jan-aug 2016
	mln euro	%	mln euro	%
29 Andere ruwe dierlijke en plantaardige producten	886	5,8	7 854	4,0
32 Steenkool, cokes en briketten	95	75,1	709	52,1
33 Ruwe aardolie en aardolieproducten	.	.	.	.
34 Aardgas en industrieegas	.	.	.	.
35 Elektrische energie	40	-10,4	548	54,1
41 Dierlijke oliën en vetten	23	5,5	172	30,1
42 Plantaardige oliën en vetten	282	24,1	2 159	16,5
43 Was; mengsels en bereidingen van oliën en vetten, niet geschikt voor menselijke consumptie n.a.g.	79	6,7	696	21,0
51 Organische chemische producten	1 344	15,6	11 279	18,5
52 Anorganische chemische producten	266	1,9	2 239	8,6
53 Kleur-, looi- en verfstoffen	280	22,0	2 221	18,1
54 Medicinale en farmaceutische producten	1 876	1,5	15 667	8,6
55 Etherische oliën, parfumerieën, zeep- en reinigingsmiddelen	436	13,4	3 396	8,5
56 Kunstmatige meststoffen	132	-11,0	1 169	-2,9
57 Kunststof in primaire vormen	1 189	9,5	9 541	9,9
58 Werken van kunststof n.a.g.	219	-2,3	1 951	2,8
59 Andere chemische producten, n.a.g.	820	13,9	6 656	11,0
61 Leder en lederwaren, bereide pelterijen	18	-12,8	206	8,2
62 Rubberwaren, n.a.g.	238	7,0	2 030	2,9
63 Kurk- en houtwaren, behalve meubelen	67	14,8	563	10,8
64 Papier, karton en artikelen	402	4,6	3 182	3,2
65 Garen, weefsels e.d.	411	17,3	3 369	6,4
66 Fabrikaten van niet-metaalhoudende mineralen, n.a.g.	223	11,1	1 855	5,0
67 IJzer en staal	885	16,4	7 246	20,3
68 Non-ferrometalen	396	6,0	3 805	13,9
69 Metaalwaren, n.a.g.	697	14,1	5 751	9,1
71 Generatoren en motoren	545	24,8	4 605	38,9
72 Gespecialiseerde machines	1 330	9,7	11 309	16,5
73 Machines voor metaalbewerking	80	44,2	731	21,2
74 Diverse machines, n.a.g.	1 119	13,0	9 287	7,1
75 Kantoor- en automatische gegevensverwerkende machines	1 831	6,0	14 764	1,6
76 Toestellen voor telecommunicatie en voor opnemen en weergeven van beeld en geluid	1 786	10,7	14 362	9,1
77 Elektrische apparaten, n.a.g.	1 806	23,5	14 331	15,0
78 Voertuigen voor wegvervoer	1 351	10,7	13 179	16,8
79 Ander vervoermaterieel	249	20,7	3 080	-33,2
81 Geprefabriceerde bouwwerken, sanitaire artikelen, installaties voor centrale verwarming en verlichtingstoestellen n.a.g.	192	16,3	1 435	16,8
82 Meubelen en toebehoren, artikelen voor bedden n.a.g.	174	22,2	1 601	13,8
83 Reisartikelen, handtassen e.d.	127	9,5	910	15,9
84 Kleding en toebehoren	832	4,3	5 249	4,1
85 Schoeisel	324	-1,9	2 000	0,9
87 Instrumenten en apparaten voor beroepsuitoefening, wetenschap, n.a.g.	1 046	18,4	8 782	13,0
88 Apparaten en benodigdheden voor fotografie, optiek e.d.; uurwerken	234	2,2	2 023	6,4
89 Diverse fabrikaten, n.a.g.	1 539	10,4	12 908	14,6
93 Boordprovisie en benodigdheden voor schepen en vliegtuigen en goederen n.a.g.	185	41,7	1 157	17,7
94 Complete fabrieksinstallaties	3	1 386,4	10	749,8
96 Niet in circulatie zijnde munten, behalve gouden munten	0	-64,7	3	-24,9
97 Niet-monetair goud	84	-42,6	796	16,9

6. Macro-economie

Spaartegoeden

(11)

	2015		2016		2017									
	dec	sep	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt
Tegoed op deposito's (ultimo voorgaande periode)	min euro													
	337 656	341 591	340 411	339 637	337 070	339 509	339 594	340 576	340 960	345 891	347 651	346 312	345 520	345 391
Stortingen	20 842	15 905	12 576	22 636	17 796	12 877	19 008	12 412	16 628	18 938	12 379	11 492	15 413	13 507
Terugbetalingen	25 416	16 594	13 436	25 650	16 443	12 867	18 156	12 100	11 764	17 239	13 776	12 346	15 614	13 701
Spaarverschil	-4 574	-689	-860	-3 014	1 353	10	852	312	4 864	1 699	-1 397	-854	-201	-194
Bijgeschreven rente	644	97	84	429	1 085	76	94	71	68	74	57	64	78	62
Besparingen	-3 930	-592	-776	-2 585	2 438	86	946	383	4 932	1 773	-1 340	-790	-123	-132
Correcties en statistische verschillen	-1 520	20	2	18	1	-1	36	1	-1	-13	1	-2	-6	0
Tegoed op deposito's (ultimo)	332 206	341 019	339 637	337 070	339 509	339 594	340 576	340 960	345 891	347 651	346 312	345 520	345 391	345 259
waarvan														
deposito's met opzegtermijn	282 104	291 310	290 370	286 498	289 259	289 525	290 523	291 098	295 665	297 624	296 323	295 447	295 335	295 109
deposito's met vaste looptijd	50 102	49 709	49 267	50 572	50 250	50 069	50 053	49 862	50 226	50 027	49 989	50 073	50 056	50 150

Bron: De Nederlandsche Bank.

7. Prijzen

Consumentenprijzen in oktober 1,3 procent hoger

De consumentenprijzen stegen in oktober ten opzichte van een jaar eerder met 1,3 procent. In september was de prijsstijging 1,5 procent. De CPI is een belangrijke indicator voor het verschijnsel inflatie, maar is niet hetzelfde. De index geeft het prijsverloop weer van een pakket goederen en diensten zoals dagelijkse boodschappen, kleding, benzine, huur en verzekeringspremies. Inflatie is breder dan de prijsontwikkeling van consumentengoederen en -diensten, want bijvoorbeeld ook koopwoningen, industriële producten, aandelen en goud veranderen van prijs.

De consumentenprijsindex (CPI) is één van de inflatie-indicatoren die is opgenomen in het prijzendashboard. Hierin staan ook andere inflatie-indicatoren zoals de prijsindex bestaande uit koopwoningen en de in- en uitvoerprijzen van de industrie.

Benzine en kleding drukken prijsstijging

De stijging van de consumentenprijzen was in oktober op jaarbasis kleiner dan in september. Dit kwam vooral door de prijsontwikkeling van benzine en kleding. Benzine was in oktober 1,1 procent duurder dan in dezelfde maand van 2016. In september was benzine op jaarbasis nog 4,7 procent duurder. Voor kleding betaalde de consument in oktober 2,7 procent minder dan vorig jaar. In september was de prijsdaling op jaarbasis 1,3 procent.

Stijging consumentenprijzen in Nederland iets lager dan in de eurozone

Naast de consumentenprijsindex (CPI) berekent het CBS ook de Europees geharmoniseerde prijsindex (HICP). In oktober was de prijsstijging van goederen en diensten in Nederland volgens de HICP 1,3 procent. In september was dat nog 1,4 procent. In de eurozone nam de prijsstijging in oktober af naar 1,4 procent. De prijsstijging van goederen en diensten in Nederland bleef daarmee iets lager dan in de eurozone.

De HICP wordt volgens de Europees geharmoniseerde methode berekend zodat deze kan worden vergeleken met andere lidstaten van de Europese Unie. De prijsindexcijfers voor de eurozone en de Europese Unie als geheel worden berekend uit de HICP van de afzonderlijke lidstaten. De Europese Centrale Bank (ECB) gebruikt deze cijfers voor het monetaire beleid.

De HICP houdt in tegenstelling tot de CPI geen rekening met de kosten van het wonen in de eigen woning. In de CPI worden deze kosten berekend aan de hand van de ontwikkeling van woninghuren.

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2015=100)

(11)

	Wegings- coëfficiënt	2016			2017					
		2014	2015	2016	okt	jun	jul	aug	sep	okt*
0 Totaal bestedingen	100 000	99,40	100,00	100,32	100,83	101,37	102,11	102,27	102,03	102,17
1 Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	11 780	99,36	100,00	100,95	100,65	104,29	104,32	104,62	104,11	104,10
Voedingsmiddelen	10 816	99,49	100,00	100,81	100,50	104,22	104,32	104,54	104,08	104,07
Alcoholvrije dranken	964	98,05	100,00	102,42	102,31	105,13	104,33	105,47	104,45	104,47
2 Alcoholhoudende dranken, tabak en verdovende middelen	2 751	97,93	100,00	101,91	102,54	102,91	103,14	103,57	103,18	103,51
Alcoholhoudende dranken	1 243	100,12	100,00	100,17	100,21	100,24	100,50	100,70	99,91	100,60
Tabak	1 509	96,45	100,00	103,21	104,28	104,90	105,09	105,74	105,70	105,71
3 Kleding en schoenen	4 762	102,04	100,00	100,58	104,74	99,77	90,64	93,55	101,29	102,25
Kleding en kledingstoffen	3 954	102,17	100,00	100,88	104,80	99,25	89,56	93,35	100,90	101,86
Schoenen	808	101,71	100,00	99,14	104,44	102,31	95,88	94,52	103,23	104,14
4 Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	25 849	98,21	100,00	100,60	101,19	101,51	102,73	102,71	102,71	102,79
Werkelijke woninghuur	7 440	96,81	100,00	102,09	103,11	103,11	104,74	104,74	104,74	104,74
Toegerekende huur	12 782	96,93	100,00	102,03	103,00	103,00	104,49	104,49	104,49	104,49
Onderhoud en reparatie van de woning	501	98,83	100,00	100,25	101,20	100,56	99,42	99,58	100,00	100,74
Watervoorziening en diverse diensten in verband met de woning	1 349	99,47	100,00	99,64	99,84	99,07	99,03	99,01	99,09	99,10
Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	3 777	102,74	100,00	94,47	93,38	95,66	96,02	95,90	95,83	96,21
5 Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning	5 400	100,31	100,00	100,97	100,73	101,88	101,31	101,10	101,10	101,10
Meubelen en stoffering, vloerbedekking	2 106	100,16	100,00	101,14	101,21	101,86	101,30	100,38	100,48	100,38
Huishoudtextiel	400	99,85	100,00	101,82	102,13	103,65	101,90	103,34	103,43	102,08
Huishoudelijke apparaten	619	101,30	100,00	99,17	98,26	95,87	97,65	95,82	95,94	97,91
Glas, servies en huishoudelijke artikelen	534	99,52	100,00	100,60	99,66	101,67	99,55	99,90	100,75	101,01
Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	268	100,90	100,00	97,21	96,63	97,88	98,54	97,57	96,98	96,43
Goederen en diensten voor het dagelijks onderhoud van de woning	1 474	100,45	100,00	102,10	101,89	104,84	103,87	104,89	104,46	104,11
6 Gezondheid	2 452	101,22	100,00	98,04	97,96	98,79	98,87	98,89	98,41	98,21
Medische producten, apparaten en toestellen	887	100,42	100,00	96,91	96,77	97,40	97,62	97,66	97,06	96,10
Extramurale gezondheidszorg	1 565	101,60	100,00	98,69	98,66	99,59	99,60	99,60	99,19	99,43
7 Vervoer	11 455	101,87	100,00	98,95	100,24	100,45	102,09	102,41	101,42	101,58
Aankoop van voertuigen	3 352	97,67	100,00	101,79	102,24	103,96	104,10	104,14	104,19	104,45
Gebruik van privé-voertuigen	6 123	105,13	100,00	97,43	99,13	98,90	98,26	99,02	100,34	100,18
Vervoersdiensten	1 979	96,74	100,00	99,15	100,41	99,16	110,26	109,70	99,90	100,86
8 Communicatie	3 247	103,12	100,00	95,16	94,23	86,82	87,74	87,13	86,87	88,30
Post- en pakketdiensten	115	93,41	100,00	101,70	102,18	104,62	104,62	104,62	104,62	104,62
Telefoonapparatuur	469	88,01	100,00	87,88	79,12	68,71	65,72	63,20	62,81	69,86
Telefoon- en internetdiensten	2 662	106,03	100,00	96,02	96,34	89,26	91,03	90,80	90,56	90,86

I. Consumentenprijsindex alle huishoudens (2015=100) (slot)

(11)

	Wegings- coëfficiënt	2016 2017										
		2014	2015	2016	okt	jun	jul	aug	sep	okt*		
9 Recreatie en cultuur	10 104	99,50	100,00	101,05	100,99	101,10	105,91	105,45	103,59	103,08		
Audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur	1 656	103,38	100,00	98,11	98,93	95,11	95,96	97,05	98,98	99,17		
Overige grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	388	97,52	100,00	102,27	102,17	103,42	102,63	102,63	106,83	106,88		
Overige artikelen en overig materieel voor recreatie, tuinen en huisdieren	2 229	99,87	100,00	102,51	103,04	103,24	102,94	103,52	104,51	104,37		
Diensten op het gebied van recreatie en cultuur	3 177	98,54	100,00	101,16	101,03	102,17	103,39	103,51	102,74	103,20		
Kranten, boeken en schrijfwaren	1 066	98,36	100,00	106,01	105,78	107,95	107,50	107,49	107,79	106,29		
Pakketreizen	1 587	98,57	100,00	98,03	96,50	97,05	124,96	119,85	105,03	101,86		
10 Onderwijs	769	97,95	100,00	100,76	100,70	102,11	102,11	102,11	102,83	102,83		
Secundair onderwijs	316	97,95	100,00	100,77	100,77	101,31	101,31	101,31	101,31	101,31		
Tertiair onderwijs	386	96,75	100,00	101,56	101,56	103,28	103,28	103,28	104,42	104,42		
Onderwijs dat niet naar niveau kan worden ingedeeld	67	100,31	100,00	99,06	98,43	102,22	102,22	102,22	103,95	103,95		
11 Restaurants en hotels	5 985	98,04	100,00	101,72	103,25	105,90	109,58	110,21	105,95	106,83		
Catering diensten	5 284	98,24	100,00	101,90	102,63	104,29	104,43	104,81	104,80	104,78		
Accommodatie	700	97,32	100,00	100,49	107,45	116,23	143,47	145,83	113,22	120,04		
12 Diverse goederen en diensten	8 824	97,83	100,00	100,46	100,18	101,65	101,48	101,16	101,22	101,56		
Persoonlijke verzorging	2 522	99,99	100,00	100,71	100,37	102,35	101,30	100,30	100,54	101,22		
Artikelen voor persoonlijk gebruik n,e,g,	535	101,36	100,00	101,11	100,26	101,42	101,39	100,57	100,89	101,14		
Sociale bescherming	1 760	94,39	100,00	101,38	101,35	101,11	101,11	101,11	100,96	100,96		
Verzekeringen	1 439	97,91	100,00	102,06	102,34	105,82	106,40	106,49	106,49	107,07		
Financiële diensten n,e,g,	771	98,48	100,00	92,37	89,27	91,09	91,09	91,09	91,09	91,09		
Overige diensten n,e,g,	1 798	97,97	100,00	101,38	101,97	102,59	102,84	102,84	102,84	103,02		
13 Consumptiegebonden belastingen	2 085	98,95	100,00	100,19	100,19	99,48	99,48	99,48	99,48	99,48		
Zuiveringsheffing	501	98,41	100,00	101,63	101,63	102,80	102,80	102,80	102,80	102,80		
Motorrijtuigenbelasting	1 561	99,14	100,00	99,91	99,91	98,62	98,62	98,62	98,62	98,62		
Hondenbelasting	22	98,70	100,00	88,63	88,63	86,88	86,88	86,88	86,88	86,88		
14 Consumptie in het buitenland	4 538	99,69	100,00	99,34	99,75	102,29	101,97	102,19	102,59	101,90		
Voeding buitenland	942	97,90	100,00	100,91	100,50	102,46	102,10	101,94	101,70	101,77		
Vervoer buitenland	1 042	110,16	100,00	93,22	94,69	99,93	98,33	96,92	97,62	99,78		
Accommodaties buitenland	694	96,60	100,00	103,24	103,54	105,52	106,92	112,27	114,88	106,50		
Cafés en restaurants buitenland	996	96,95	100,00	101,64	101,94	103,50	103,40	103,13	102,88	102,90		
Overige consumptie buitenland	865	98,59	100,00	99,95	100,24	101,86	101,56	100,61	100,32	100,57		

II. Consumentenprijsindex, alle huishoudens (2015=100)

(11)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
2010	90,05	90,69	91,77	92,08	92,04	91,60	91,34	91,48	92,05	92,13	92,02	91,82	91,59
2011	91,72	92,41	93,46	93,96	94,03	93,57	94,04	94,19	94,53	94,57	94,28	94,04	93,73
2012	93,99	94,7	95,78	96,17	96,03	95,57	96,20	96,32	96,72	97,29	96,89	96,76	96,04
2013	96,78	97,54	98,58	98,67	98,69	98,32	99,15	99,03	99,08	98,80	98,31	98,36	98,44
2014	98,15	98,57	99,39	99,85	99,51	99,24	100,05	99,98	99,96	99,84	99,25	99,05	99,40
2015	98,15	98,69	99,75	100,39	100,61	100,23	101,00	100,69	100,50	100,41	99,85	99,73	100,00
2016	98,71	99,30	100,31	100,40	100,58	100,26	100,76	100,88	100,57	100,83	100,49	100,71	100,32
2017	100,35	101,09	101,44	101,98	101,65	101,37	102,11	102,27	102,03	102,17*			

III. Consumentenprijsindex, alle huishoudens, afgeleid¹⁾ (2015=100)

(11)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
2010	92,15	92,80	93,90	94,20	94,15	93,70	93,44	93,58	94,17	94,27	94,16	93,96	93,71
2011	93,80	94,50	95,54	96,01	96,05	95,58	96,00	96,15	96,48	96,52	96,23	95,98	95,74
2012	95,83	96,55	97,66	98,06	97,91	97,44	98,02	98,15	98,55	98,43	98,03	97,90	97,71
2013	97,35	98,09	99,13	99,18	99,21	98,84	99,68	99,55	99,61	99,32	98,84	98,89	98,97
2014	98,32	98,74	99,57	100,03	99,68	99,44	100,26	100,20	100,18	100,06	99,47	99,27	99,60
2015	98,16	98,70	99,75	100,39	100,62	100,23	101,00	100,68	100,50	100,40	99,84	99,72	100,00
2016	98,67	99,25	100,26	100,32	100,50	100,19	100,68	100,80	100,49	100,76	100,43	100,65	100,25
2017	100,24	100,98	101,34	101,88	101,54	101,31	102,05	102,21	101,97	102,11*			

¹⁾ De afgeleide CPI is berekend als de gewone prijsindex exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptie-gebonden belastingen.

IV. Geharmoniseerde index van consumentenprijzen (2015=100)

(11)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
1996	67,94	68,29	69,11	69,32	69,04	68,70	68,49	68,36	69,11	69,32	69,18	69,11	68,83
1997	69,11	69,25	69,94	70,01	70,15	69,73	69,80	70,08	70,83	70,90	70,90	70,63	70,11
1998	70,21	70,70	71,45	71,73	71,59	71,25	71,04	71,04	71,73	71,94	71,94	71,66	71,36
1999	71,66	72,14	72,90	73,11	73,11	72,76	72,35	72,83	73,17	73,24	73,38	73,04	72,81
2000	72,83	73,24	74,07	74,34	74,55	74,55	74,34	74,62	75,31	75,58	75,51	75,17	74,51
2001	76,21	76,89	77,77	78,37	78,63	78,34	78,29	78,51	79,33	79,36	79,14	79,04	78,32
2002	79,91	80,32	81,17	81,68	81,60	81,31	81,22	81,38	82,17	82,09	81,72	81,58	81,35
2003	82,07	82,65	83,40	83,48	83,43	83,04	82,95	83,16	83,85	83,67	83,39	82,87	83,16
2004	83,29	83,77	84,45	84,74	84,88	84,27	83,97	84,12	84,83	84,93	84,62	83,92	84,32
2005	84,34	84,99	85,73	85,83	85,76	85,48	85,20	85,52	86,23	86,22	85,99	85,60	85,57
2006	85,81	86,24	86,93	87,34	87,30	87,01	86,71	87,12	87,54	87,39	87,37	87,07	86,99
2007	86,86	87,42	88,55	89,04	89,07	88,61	87,94	88,05	88,66	88,79	88,93	88,45	88,36
2008	88,42	89,17	90,23	90,55	90,92	90,66	90,55	90,67	91,13	90,98	90,61	89,91	90,32
2009	89,95	90,83	91,89	92,21	92,31	91,90	90,43	90,61	91,11	91,35	91,21	90,56	91,20
2010	90,30	91,15	92,49	92,81	92,72	92,11	91,57	91,70	92,39	92,61	92,47	92,23	92,05
2011	92,01	92,93	94,20	94,77	94,84	94,23	94,54	94,65	95,12	95,22	94,84	94,54	94,32
2012	94,66	95,60	96,93	97,39	97,17	96,59	97,00	97,07	97,54	98,33	97,85	97,73	96,99
2013	97,70	98,70	100,02	100,10	100,14	99,65	100,00	99,78	99,86	99,61	99,02	99,10	99,47
2014	98,48	99,07	100,16	100,74	100,28	99,92	100,26	100,14	100,12	100,00	99,27	99,04	99,79
2015	97,82	98,62	99,88	100,71	100,97	100,40	101,07	100,58	100,40	100,40	99,64	99,53	100,00
2016	98,03	98,94	100,40	100,51	100,75	100,20	100,50	100,67	100,31	100,67	100,02	100,27	100,11
2017	99,64	100,58	101,03	101,94	101,49	101,17	102,00	102,18	101,75	101,97			

Prijnsindexcijfers Grond-, weg- en waterbouw (GWW), 2010=100

(11)

deelgebied	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*				
	jan	jan	jan	jan	jan	jan	jan	okt	jan	apr	jul	okt
42/43 Grond-, weg- en waterbouw	98,2	102,3	105,8	107,6	107,5	104,7	102,9	106,3	108,2	107,9	106,9	108,2
waarvan												
42.11.a Wegen met open verharding	99,4	101,4	103,8	104,9	105,6	103,9	104,4	106,5	106,7	106,8	106,5	107,5
42.11.b Wegen met gesloten verharding	97,4	102,8	109,4	112,5	111,5	103,9	98,1	104,1	107,2	106,4	104,3	106,3
42.12 Boven- en ondergrondse spoorwegen	98,5	101,7	102,5	104,0	103,7	105,2	106,7	107,3	109,3	109,2	108,6	109,3
42.13 Bruggen en tunnels	97,1	103,2	104,0	105,2	105,5	104,2	103,7	105,7	106,9	107,6	107,9	109,7
42.21 Werken voor vloeistoffen	99,2	101,2	104,3	105,9	106,6	106,0	105,7	108,3	108,0	108,6	108,3	108,9
42.91 Waterbouwkundige werken	97,4	103,6	108,6	110,5	110,9	104,4	99,9	105,6	108,3	107,7	106,1	108,5
43.12 Bouwrijp maken van terreinen	98,3	102,9	106,7	108,0	107,8	103,6	101,0	104,9	107,0	105,5	103,7	105,0
43.21 Elektrische installatie	98,7	101,9	103,0	103,7	102,8	105,0	107,4	107,6	111,2	110,9	109,9	110,3

Bijgestelde prijsindexcijfers zijn cursief weergegeven.

Nieuwbouwwoningen; inputprijsindex bouwkosten 2010=100

(11)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jaar
Totaal													
2008	97,6	97,8	97,9	98,9	99,2	99,5	100,7	100,6	100,5	100,2	99,8	99,8	99,4
2009	100,5	100,6	100,6	99,9	99,9	99,8	99,4	99,5	99,5	98,8	98,7	98,7	99,7
2010	99,2	99,3	99,6	100,0	100,1	100,0	100,1	100,2	100,3	100,3	100,3	100,6	100,0
2011	101,2	101,3	101,3	101,8	101,8	101,9	102,2	102,2	102,3	102,3	102,3	102,3	101,9
2012	103,1	103,4	103,4	103,7	103,7	103,7	103,8	104,1	104,1	104,0	104,0	103,9	103,7
2013	104,0	104,2	104,1	104,1	104,0	104,0	103,9	103,9	103,9	103,7	103,7	103,7	103,9
2014	104,5	104,4	104,4	104,6	104,6	104,6	104,8	104,9	104,9	105,5	105,5	105,5	104,9
2015	105,7	105,7	105,9	106,4	106,4	106,4	107,0	106,9	106,9	108,1	108,2	108,4	106,8
2016	108,6	108,6	108,7	108,2	108,3	108,5	109,2	109,3	109,2	109,6	109,8	109,9	109,0
2017	110,4*	110,6*	110,7*	111,3*	111,1*	111,5*	111,8*	112,7*	112,7*	113,2*			
waarvan loon													
2008	92,8	93,2	93,2	94,3	94,3	94,5	95,5	95,5	95,5	95,5	95,5	95,5	94,6
2009	97,1	97,9	97,9	98,0	98,0	98,0	98,2	98,2	98,2	98,5	98,5	98,1	98,1
2010	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	100,1	100,1	100,1	100,3	100,3	100,3	100,0
2011	100,7	101,2	101,2	101,2	101,3	101,4	101,7	101,7	101,7	102,0	102,0	102,0	101,5
2012	102,7	103,1	103,1	103,9	103,9	103,9	104,0	104,9	104,9	104,9	104,9	104,9	104,1
2013	105,5	105,8	105,8	106,1	106,1	106,1	106,1	106,1	106,1	106,1	106,1	106,1	106,0
2014	107,9	107,9	108,0	108,0	108,0	108,0	108,0	108,0	108,0	108,7	108,7	108,7	108,2
2015	108,3	108,3	108,4	108,4	108,4	108,4	109,7	109,7	109,7	109,8	109,8	110,6	109,1
2016	110,1	110,1	110,1	110,1	110,1	110,1	111,6	111,6	111,7	111,7	111,7	111,7	110,9
2017	112,3*	112,3*	112,3*	112,4*	112,2*	112,2*	112,8*	113,7*	113,7*	113,8*			
materiaal													
2008	100,2	100,4	100,5	101,5	101,9	102,3	103,6	103,5	103,2	102,9	102,3	102,2	102,1
2009	102,4	102,2	102,0	101,0	100,9	100,8	100,1	100,2	100,3	98,9	98,9	99,0	100,6
2010	98,9	99,1	99,6	100,0	100,3	100,1	100,1	100,2	100,3	100,3	100,4	100,8	100,0
2011	101,4	101,4	101,3	102,1	102,1	102,2	102,5	102,5	102,6	102,4	102,4	102,5	102,1
2012	103,4	103,5	103,6	103,6	103,6	103,6	103,6	103,7	103,6	103,5	103,5	103,4	103,5
2013	103,1	103,2	103,2	103,0	102,9	102,8	102,6	102,7	102,6	102,4	102,4	102,4	102,8
2014	102,6	102,5	102,4	102,7	102,7	102,8	103,0	103,1	103,2	103,7	103,7	103,7	103,0
2015	104,2	104,3	104,5	105,3	105,2	105,2	105,4	105,4	105,4	107,1	107,3	107,1	105,5
2016	107,8	107,8	108,0	107,2	107,4	107,6	107,9	108,1	107,8	108,4	108,7	108,9	108,0
2017	109,4	109,6	109,9	110,7	110,5	111,1*	111,2*	112,1*	112,1*	112,8*			

Bijgestelde cijfers zijn cursief weergegeven. Deze reeks is berekend als een gewogen gemiddelde van de ontwikkeling van het loon in de bouwnijverheid en een pakket bouwmaterialen zoals die in de woningbouw wordt toegepast. Mutaties in de kosten van materieel, algemene kosten en winst & risico zijn in deze prijsindexcijfers niet opgenomen. Zie voor een toelichting op de tabel het artikel 'Basisverlegging Nieuwbouwwoningen; inputprijsindex bouwkosten, van 2005=100 naar 2010=100' op de themapagina 'Prijzen/Methoden/Dataverzameling/Aanvullende onderzoeksbeschrijvingen' op de website van het CBS (<http://www.cbs.nl>).

Producentenprijsindexcijfers van de afzet van de nijverheid per sectie, 2010=100
(11)

SBI	Wegings- coëfficiënt	2014	2015	2016	2016		2017					
					okt	mei	jun*	jul*	aug*	sep*	okt*	
B	Winning van delfstoffen											
	Afzet binnenland	44 545	112,3	98,5	72,3	73,0	77,7	77,0	75,4	74,7	76,8	80,9
	Afzet buitenland	55 455	113,5	102,5	77,4	67,4	80,3	84,2	80,9	75,2	79,8	85,0
	Totaal	100 000	113,0	100,7	75,1	69,9	79,1	81,0	78,5	75,0	78,4	83,2
C	Industrie											
	Afzet binnenland	44 340	111,6	104,1	101,4	104,1	106,5	105,5	105,1	106,1	107,7	107,7
	Afzet buitenland	55 660	110,3	102,0	97,4	99,6	102,8	101,3	100,6	101,2	102,8	103,1
	Totaal	100 000	110,9	102,9	99,2	101,6	104,4	103,1	102,6	103,3	104,9	105,1
D	Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht											
	Afzet binnenland	93 962	91,9	84,1	74,5	77,0	73,7	72,6	72,5	71,4	73,5	.
	Afzet buitenland	6 038	.	85,1	73,5	80,5	69,3	68,6	67,7	67,9	65,7	65,9
	Totaal	100 000	91,8	84,2	74,5	77,2	73,4	72,4	72,2	71,2	73,1	.
E	Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering											
	Afzet binnenland	100 000	90,6	90,5	89,9	89,9	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0
	Totaal	100 000	90,6	90,5	89,9	89,9	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0

Producentenprijsindexcijfers van de afzet van de nijverheid per afdeling, 2010=100
(11)

SBI	Wegings- coëfficiënt	2014	2015	2016	2016		2017					
					okt	mei	jun*	jul*	aug*	sep*	okt*	
06	Winning van aardolie en aardgas											
	Afzet binnenland	45 844	112,2	97,9	70,8	71,7	76,5	75,9	74,2	73,5	75,5	79,7
	Afzet buitenland	56 899	113,8	102,3	76,6	66,4	79,6	83,8	80,4	74,4	79,1	84,5
	Totaal	102 743	113,1	100,3	74,0	68,8	78,2	80,3	77,7	74,0	77,5	82,3
08	Winning van delfstoffen (geen olie en gas)											
	Afzet binnenland	1 847	115,0	113,6	109,0	105,8	106,6	104,6	103,2	104,3	108,6	110,9
	Afzet buitenland	2 473	106,7	107,6	95,6	91,2	96,2	93,0	93,1	92,6	94,1	98,0
	Totaal	4 320	110,3	110,2	101,3	97,4	100,6	98,0	97,5	97,7	100,4	103,5
10	Vervaardiging van voedingsmiddelen											
	Afzet binnenland	144 251	116,6	112,8	113,2	116,5	118,7	119,0	118,8	118,3	118,2	117,1
	Afzet buitenland	135 465	113,6	109,2	110,4	113,0	115,8	114,4	113,4	113,3	114,2	114,6
	Totaal	279 716	115,2	111,0	111,8	114,8	117,3	116,8	116,2	115,9	116,3	115,9
11	Vervaardiging van dranken											
	Afzet binnenland	7 409	110,3	109,8	111,7	112,6	117,7	117,7	116,7	117,1	117,4	118,1
	Afzet buitenland	11 967	105,8	105,0	106,9	107,7	108,0	107,6	108,3	108,4	108,5	109,1
	Totaal	19 377	107,5	106,8	108,7	109,6	111,7	111,5	111,5	111,7	111,9	112,6
12	Vervaardiging van tabaksproducten											
	Afzet binnenland	3 224	116,2	119,2	121,5	121,7	123,2	123,2	123,7	123,7	123,7	123,7
	Afzet buitenland	13 177	120,1	115,2	115,0	115,3	124,0	123,9	123,2	123,1	123,2	123,2
	Totaal	16 401	119,3	116,0	116,3	116,6	123,8	123,8	123,3	123,2	123,3	123,3
13	Vervaardiging van textiel											
	Afzet binnenland	5 481	111,8	113,8	115,6	114,6	115,7	115,6	116,3	116,3	116,3	115,6
	Afzet buitenland	7 642	106,5	107,9	106,3	105,4	105,4	104,7	106,6	106,6	106,1	105,5
	Totaal	13 123	108,7	110,4	110,2	109,2	109,7	109,2	110,7	110,6	110,4	109,7

Producentenprijsindexcijfers van de afzet van de nijverheid per afdeling, 2010=100 (vervolg)
(11)

SBI	Wegings- coëfficiënt	2016 2017										
		2014	2015	2016	okt	mei	jun*	jul*	aug*	sep*	okt*	
14	Vervaardiging van kleding											
	Afzet binnenland	2 592	106,7	110,4	115,0	114,8	116,3	116,3	116,4	116,0	116,0	117,0
	Afzet buitenland	994	102,9	103,6	103,9	103,7	105,4	105,3	106,0	109,2	109,2	108,6
	Totaal	3 586	105,6	108,5	111,9	111,7	113,3	113,2	113,5	114,1	114,1	114,6
15	Vervaardiging van leer, lederwaren en lederwaren											
	Afzet binnenland	319	116,4	118,3	117,4	116,5	118,3	118,3	118,5	117,4	119,0	117,6
	Afzet buitenland	259	120,0	118,4	115,8	114,8	116,7	116,7	118,7	116,2	119,6	115,0
	Totaal	578	118,0	118,3	116,7	115,8	117,6	117,6	118,6	116,9	119,2	116,4
16	Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)											
	Afzet binnenland	10 239	101,6	105,7	111,3	112,1	113,1	113,6	114,7	115,3	115,3	115,7
	Afzet buitenland	3 067	110,8	112,4	113,7	114,2	117,7	117,7	117,7	117,8	117,8	118,5
	Totaal	13 307	103,7	107,3	111,8	112,6	114,2	114,5	115,4	115,9	115,9	116,3
17	Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren											
	Afzet binnenland	14 749	103,8	104,0	102,5	101,4	104,6	105,1	106,2	106,6	106,4	106,6
	Afzet buitenland	13 339	103,4	101,9	100,7	100,1	101,7	101,9	103,0	102,9	102,7	103,1
	Totaal	28 088	103,6	103,0	101,6	100,8	103,2	103,6	104,7	104,9	104,7	105,0
18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media											
	Afzet binnenland	21 834	95,5	94,6	90,4	90,4	89,5	89,4	90,2	90,3	90,2	90,2
	Afzet buitenland	2 538	103,9	103,2	106,3	106,0	105,0	105,0	104,9	105,0	105,0	104,0
	Totaal	24 372	96,4	95,5	92,1	92,1	91,1	91,0	91,7	91,8	91,7	91,6
19	Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking											
	Afzet binnenland	62 526	121,2	90,2	78,1	87,1	87,6	82,7	80,7	87,0	93,3	94,3
	Afzet buitenland	121 683	118,2	83,8	68,8	79,7	78,4	74,3	75,1	78,3	84,2	83,6
	Totaal	184 209	119,2	86,0	71,9	82,2	81,6	77,1	77,0	81,2	87,3	87,2
20	Vervaardiging van chemische producten											
	Afzet binnenland	105 195	117,3	97,9	87,9	92,2	97,5	94,1	92,4	94,5	99,2	100,2
	Afzet buitenland	171 696	112,9	104,4	96,6	97,5	106,1	104,2	101,7	102,1	103,8	104,9
	Totaal	276 892	114,6	102,0	93,4	95,5	102,9	100,4	98,2	99,3	102,1	103,1
21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten											
	Afzet binnenland	5 778	109,2	108,3	108,8	108,9	110,6	110,2	110,0	110,0	110,4	110,4
	Afzet buitenland	19 172	101,1	100,9	99,6	98,9	100,4	99,7	98,3	97,9	98,4	98,4
	Totaal	24 950	103,0	102,6	101,7	101,2	102,7	102,1	101,0	100,7	101,1	101,2
22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof											
	Afzet binnenland	12 448	107,4	108,0	109,0	108,6	110,5	110,2	110,7	110,6	110,8	111,5
	Afzet buitenland	22 045	106,9	107,4	106,5	106,3	108,3	108,3	108,2	108,2	108,4	108,6
	Totaal	34 493	107,1	107,6	107,4	107,1	109,1	109,0	109,1	109,1	109,2	109,6
23	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten											
	Afzet binnenland	23 859	105,3	105,6	106,2	106,5	108,1	108,0	107,2	107,5	107,3	108,0
	Afzet buitenland	6 151	101,9	103,4	104,3	104,3	105,4	105,3	105,0	105,0	104,8	105,0
	Totaal	30 010	104,6	105,2	105,8	106,1	107,5	107,5	106,8	107,0	106,8	107,4
24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm											
	Afzet binnenland	13 831	104,7	103,4	102,4	103,4	107,9	108,4	111,3	111,9	112,8	112,4
	Afzet buitenland	28 806	96,5	95,4	92,6	95,3	106,7	106,3	104,9	105,8	106,4	106,5
	Totaal	42 636	99,1	97,9	95,7	97,8	107,1	106,9	106,9	107,7	108,4	108,3

Producentenprijsindexcijfers van de afzet van de nijverheid per afdeling, 2010=100 (slot)
(11)

SBI	Wegings- coëfficiënt	2014	2015	2016	2016 2017							
					okt	mei	jun*	jul*	aug*	sep*	okt*	
25	Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)											
	Afzet binnenland	56 148	102,2	103,0	104,2	105,2	108,7	108,9	108,9	109,2	109,4	109,4
	Afzet buitenland	25 571	103,1	103,3	102,5	102,6	104,8	104,5	104,7	104,9	105,4	105,9
	Totaal	81 720	102,5	103,1	103,7	104,4	107,5	107,5	107,6	107,9	108,1	108,3
26	Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur											
	Afzet binnenland	7 631	105,2	105,8	106,3	106,1	107,1	107,0	107,2	107,2	107,3	107,4
	Afzet buitenland	21 127	98,2	102,8	101,6	100,6	101,4	101,0	100,8	100,2	100,0	100,4
	Totaal	28 757	100,1	103,6	102,9	102,1	102,9	102,6	102,5	102,0	101,9	102,2
27	Vervaardiging van elektrische apparatuur											
	Afzet binnenland	5 217	105,3	106,2	106,4	106,3	107,9	108,0	108,2	108,2	108,2	108,4
	Afzet buitenland	10 450	107,0	110,2	107,5	102,0	100,3	100,2	100,4	100,3	100,3	100,5
	Totaal	15 667	106,4	108,8	107,2	103,5	102,8	102,8	103,0	103,0	102,9	103,1
28	Vervaardiging van overige machines en apparaten											
	Afzet binnenland	29 130	104,1	104,9	105,9	105,9	106,9	106,8	107,2	107,2	107,2	107,3
	Afzet buitenland	55 954	106,3	109,1	107,7	103,4	102,0	101,9	101,7	101,6	101,6	101,6
	Totaal	85 084	105,5	107,6	107,1	104,2	103,6	103,6	103,6	103,5	103,5	103,6
29	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers											
	Afzet binnenland	10 347	105,6	106,8	107,8	108,2	109,0	109,1	109,1	109,0	109,2	109,0
	Afzet buitenland	27 596	103,2	105,1	105,2	105,5	107,0	107,0	106,7	106,5	106,6	107,0
	Totaal	37 944	103,9	105,6	105,9	106,2	107,6	107,6	107,4	107,2	107,3	107,5
30	Vervaardiging van overige transportmiddelen											
	Afzet binnenland	2 549	107,9	109,1	110,6	110,6	110,6	110,6	110,8	110,9	111,0	110,9
	Afzet buitenland	2 581	106,1	109,4	114,1	114,8	114,4	114,4	114,3	114,2	114,2	114,7
	Totaal	5 130	107,0	109,3	112,3	112,7	112,5	112,5	112,5	112,6	112,6	112,8
31	Vervaardiging van meubels											
	Afzet binnenland	11 346	107,4	108,8	110,6	111,0	111,2	111,3	112,4	113,1	113,1	113,4
	Afzet buitenland	4 034	100,6	99,6	99,0	99,4	99,0	99,3	98,7	98,6	98,7	100,2
	Totaal	15 380	105,6	106,4	107,5	107,9	108,0	108,1	108,9	109,3	109,4	110,0
32	Vervaardiging van overige goederen											
	Afzet binnenland	8 862	106,0	105,6	105,8	105,5	106,4	106,5	106,3	106,4	106,6	106,8
	Afzet buitenland	13 172	96,8	100,4	99,3	99,2	99,8	99,4	98,3	97,6	97,5	98,0
	Totaal	22 034	100,5	102,5	101,9	101,7	102,4	102,2	101,5	101,1	101,2	101,5
33	Reparatie en installatie van machines en apparaten											
	Afzet binnenland (totaal)	7 388	109,8	117,0	118,5	118,5	119,1	118,7	118,1	117,4	117,2	117,5
	Totale afzet	7 388	109,8	117,0	118,5	118,5	119,1	118,7	118,1	117,4	117,2	117,5
35	Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas stoom en gekoelde lucht											
	Afzet binnenland	93 962	91,9	84,1	74,5	77,0	73,7	72,6	72,5	71,4	73,5	
	Totaal	100 000	91,8	84,2	74,5	77,2	73,4	72,4	72,2	71,2	73,1	
36	Winning en distributie van water											
	Afzet binnenland	8 219	90,6	90,5	89,9	89,9	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0
	Totaal	8 219	90,6	90,5	89,9	89,9	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0	90,0

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2016–2017	2016 tot en met 2017
2016/2017	Het gemiddelde over de jaren 2016 tot en met 2017
2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2016 en eindigend in 2017
2014/'15–2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2014/'15 tot en met 2016/'17

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag

Prepress

CCN Creatie, Den Haag

Inlichtingen

Tel. 088 570 7070

Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Internet

www.cbs.nl

Twitter

@statistiekpbs

ISSN 0166-9680

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2017.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.